ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

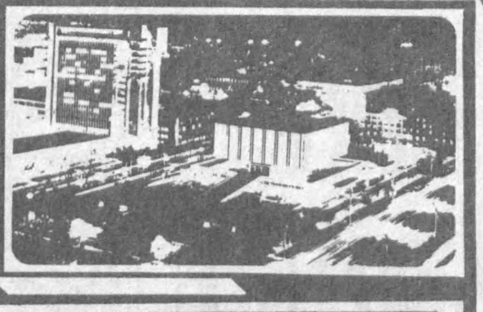

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 131 (8.866) ◆ 1996 йил ◆ 4 ноябрь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

Келажакка юз тутган шаҳар

«ИНТЕРКОНТИНЕНТАЛ — ТОШКЕНТ» — ГЎЗАЛЛИКДА БЕНАЗИР

«Тошкентленд» ёнида яқинда фойдаланишга топширилган халқаро тоифадаги «Интерконтинентал — Тошкент» меҳмонхонаси ҳам, шубҳасиз, шаҳримизнинг энг кўркам иншоотларидан бири бўлиб қолади.

— Ушбу беш юлдузли меҳмонхонанинг қурилиши 1992 йилнинг март ойида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Республикада халқаро савдо объектлари мажмуасини ташкил этиш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ бошланганди, — дейди Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги капитал қурилиш бош бошқармасининг бошлиғи Евгений Цой. — Кейинчалик бу иншоот халқаро савдо-кўргазма объекти деб номланди ва унинг таркибига меҳмонхонадан ташқари маданий-соғломлаштириш, савдо, бизнес ва ахборот марказлари, шунингдек, миллий банк биноси ҳам киритилди.

Ушбу йирик мажмуанинг биринчи қисми ҳисобланмиш «Тошкентленд» ва сув боғлари мана икки йилдирки, ҳамшаҳарларимизнинг энг севимли дам олиш масканларидан бирига айланган.

«Интерконтинентал — Тошкент»дек ноёб иншоот Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг буюртмаси асосида қурилган бўлиб, унинг қурилиши бўйича бош пудратчиси Туркиянинг таниқли «Юксал Инмаат» фирмаси ҳисобланади. Меҳмонхона қурилишига тегишли барча юмушларни «Юксал Инмаат» фирмасига қарашли «Тошкентленд» боғини барпо этишдаги ишларини аъло даражада бажарган «Айсел» корхонасининг қўли гул бунёдкорлари амалга оширишди.

Меҳмонхона биносининг лойиҳаси эса Америка ва Ўзбекистон меъморларининг ҳамкорлигидаги фаолиятининг меваси бўлди. Архитектура ва қурилиш бўйича давлат қўмитаси ҳамда «Грехен дизайн» (АҚШ) фирмаси лойиҳачилари бинонинг ўзига хос чиқиши ва жаҳон андозалари талабларига жавоб бериши учун бутун маҳоратларини ишга солишди. Уни бадиий безашда эса Ўзбекистон халқ рассоми Баҳодир Жалолов ҳам ўз ҳиссасини қўшиб миллий меъморчилик анъаналарини мажмуа қиёфасига сингдирди.

Бундан ташқари «Интерконтинентал — Тошкент» меҳмонхонаси қурилиши, безалиши ва уни жиҳозлашда жаҳоннинг кўпгина хорижий мамлакатлари ҳам ўз ҳиссаларини қўшишганини таъкидлаб ўтиш жоиз. Чунончи, технологик анжомларнинг каттагина қисми Англия ва Туркиядан келтирилган бўлса, деворга ёпиштириладиган гулқоғозлар АҚШда ишлаб чиқарилган. Мебеллар эса америкаликлар чизмалари асосида Туркияда тайёрланган. Бинони ташқи томондан безашда Италия гранитларидан фойдаланилган бўлса, устунлардаги шер акси туширилган мармарлар Африкадан келтирилди. Ошхона анжомлари эса Европа мамлакатлари маҳсулотидир.

— Ҳозир айрим қурилиш ишлари давом этаётганлиги сабабли (у йил охирида якунланади) меҳмонхона Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг капитал қурилиш бош бошқармаси тасарруфидадир, — сўзида давом этади Е. Цой. — Барча қурилиш-тиклаш ишлари тўлалигича тугалланганидан сўнг эса меҳмонхона мажмуаси Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги қошидаги хўжалик ҳисобидан «Интерсервис» бирлашмаси тасарруфига ўтади. «Интерсервис» бирлашмаси келгусида меҳмонхонадан мақсадли фойдаланибгина қолмасдан қурилиш чоғида ишлатилган кредитларни қайтариш вазифасини ҳам ўз бўйнига олади. Бутун савдо-кўргазма мажмуасининг молиявий таъминоти эса «Туркэксимбанк» кредитлари ва республика бюджети ҳамда Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги қошидаги Миллий банк иштирокида амалга оширилди. Ва «Интерсервис» ҳамда меҳмонхона мажмуаси қурилишида иштирок этган бошқа барча ташкилотлар айрим турдаги солиқлар тўловидан беш йилга қадар озод қилинади.

Қурилиш ишлари тугалланганидан сўнг меҳмонхона мажмуасини бошқариш вазифасини «Интерконтинентал хотелз энд Ризортс» (Англия) компанияси бажарадиган бўлди. Шу муносабат билан «Интерконтинентал хотелз энд Ризортс» компанияси ҳамда Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги ўртасида менежмент, яъни мажмуани бошқариш бўйича шартнома тузилди. Яқинда фаолият бошлаганлигининг 50 йиллиги нишонланган нуфузли «Интерконтинентал хотелз энд Ризортс» компаниясининг фаолият доираси ҳозирда юздан ортиқ мамлакатлардаги 180 та меҳмонхоналарни қамраганлиги ҳам эътиборга лойиқдир.

Меҳмонхонада бўлганимизда унинг бошқарувчиси жаноб Пьер Буасселни ҳам учратиб, суҳбатга тортдик.

— Биз янги меҳмонхона мажмуасидаги ишларни аста-секин ўзлаштириб боряпмиз, — дейди Пьер Буассель. — Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги билан тузилган шартномага кўра меҳмонхона мажмуасини ўз вақтида тўла ишга тушириш бўйича ишларни ўз маблағларимиз ҳисобига кредитлар асосида амалга ошириш мажбуриятини олганмиз. Ўзбекистон фуқаролари ҳисобига меҳмонхонага хизмат кўрсатувчи кадрларни танлаб ишга жалб этаяпмиз. Бунда асосий эътибор бўлғуси ходимнинг чет тилларни билишига қаратилмоқда. Шунингдек, унинг хушмуомалалиги, зийрак бўлиши ҳам асосий шартдир.

... «Шаффоф» лифт оҳистагина учинчи қаватга кўтарилади. Шинамгина, унчалик кенг бўлмаган йўлакнинг бир томонидан меҳмонхонанинг ички безаклари кўриниб турса, бошқа тарафидан мижозлар учун хоналар ўрин олган. Калит ўрнида фойдаланиладиган электрон карточка ёрдамида эшикни оҳиста очиб номер ичкарисига кирсангиз, мижозлар учун яратилган бир талай қулайликлар мавжудлигини кўрасиз. Айниқса тухумсимон юмалоқ шаклдаги хоналар мижозларни фақат дам олишгагина ундайди ва улар Европа услубида жиҳозланган. Шифтдаги қандиллар ўрнига кичик стол ёритгичларини кўрасиз, деразаларнинг жанубий томонидан эса кўлнинг кўм-кўк сувлари кўриниб турибди.

Халқаро тоифадаги меҳмонхоналарда қаватлар ҳисоби одатда яшаш хоналари қаватидан бошланади. Биринчи қаватда меҳмонхона фойеси бўлиб унда «Рандеву» бари, ресторан, «Лоббин» деб номланган марказий ошхоналар ўрин олган. Иккинчи қаватда «Мезонин» бўлиб, бу ерда яқин кунларда «Мембе-бар», яъни хотиралар бари фаолият бошлайди. Бу ерда яна итальянча зал ҳам бор. «Мезонин» қошида бизнес-марказ ҳам жойлашган.

— Маълумингизким, бизнинг мижозларимиз сайёҳлар эмас, балки бизнесменлардир, — сўзида давом этади жаноб Пьер Буассель. — Бир кунлик истиқомат нархи 245-350 доллар атрофида бўлган «Люкс» тоифасидаги меҳмонхонамиз вазифалари доирасига ўз мижозлари дам олиши ва ишлаши учун барча шароитларни яратиш — хусусан компьютер, факс билан, ҳатто лозим бўлса котиба билан ҳам таъминлаш юмушлари киради.

Ҳа, «Интерконтинентал — Тошкент» меҳмонхонаси аста-секин мижозлар билан тўлиб бормоқда. Кўп тармоқли мажлислар зали, бизнес-маркази, сув ҳавзаси, соғломлаштириш клуби, ресторан, кафе, бар, пиццерия, дискотека ва яна бир қатор хизматларга эга бўлган 16 қаватли мажмуа йилнинг охирида фойдаланишга топширилади. Келаси йили эса халқаро - савдо - кўргазма мажмуасининг яна икки объекти — ахборот ва савдо марказлари қуриб битказилади. Ушбу халқаро

савдо-кўргазма мажмуаси 1998 йилнинг ўрталаридан тўлалигича ўз фаолиятини бошлаши мўлжалланган.

Бироқ энг муҳими, бугунги кунда халқаро тоифадаги осмонўпар «Интерконтинентал — Тошкент» меҳмонхонаси шаҳримиз меҳмонлари хизматида. Ва шунга ишонамизки, беш юлдузли меҳмонхона ойналари орқали намоён бўладиган Шарқ машъали бўлмиш шаҳримизга, жонажон Ўзбекистонимиз билан ҳамкорликка интилаётган кўплаб хорижий давлатлардан келадиган меҳмонларни чорлайди.

Дилшод ИСРОИЛОВ,
Илмира ЗАЙНУТДИНОВА.

СУРАТЛАРДА: шаҳримиз ҳуснига ҳусн қўшаётган янги беш юлдузли «Интерконтинентал — Тошкент» меҳмонхонаси ана шундай гўзал ва улуғвор кўринишга эга.

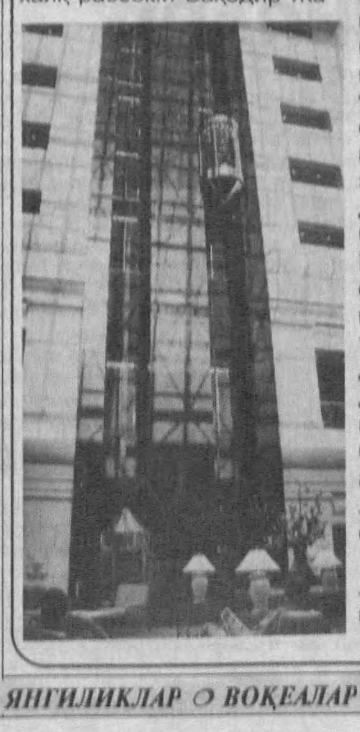

Рустам Шарипов олган суратлар.

Ватанпарварлик, Ватан туйғуси — жуда кўп маънавий қадриятларни ўз ичига оладиган қалб мулкидир. Бу туйғунинг қадр-қиммати қандай ўлчанади? Бу балки ўша соҳибқирон Амир Темурнинг юртига бўлган садоқати ва эътиқодидир, балки Бобур Мирзонинг Ҳиндистон тупроқларида қолган соғинчларидир ёки афсонавий Широқнинг мардлигу жасоратидир. Шу маънода бу туйғу Ватан фарзандларига қувват ва матонат бахш этади.

Мустақиллигимизнинг пойдевори тобора мустаҳкамланиб бораётган бир вақтда Республика Қуролли кучларида ҳам кўп ижобий ўзгаришлар содир бўлдики, уни қаламга оладиган бўлсак, адоқсиздир.

Энг муҳими, Ўзбекистон Қуролли Кучлари таркибидаги мард ва жасур зобит ва аскарларимиз бир қанча халқаро ҳарбий тадбирларда муваффақиятли иштирок этиб, Ватанимиз ҳимоячилари шон-шуҳратини юқори чўққига кўтардилар.

Мана бу йилги кузги чақириқ ишлари ҳам уюшқоқлик билан бормоқда. Тошкент шаҳар мудофаа ишлари бошқармаси назорати остида туманлардаги мудофаа бўлимларининг иш жараёнини такомиллаштириш, кузги чақириқни муваффақиятли ташкил этиш борасида бир қанча ишлар амалга оширилди. Бизнинг Тошкент шаҳар мудофаа ишлари бошқармаси бошлиғи, полковник Фарҳод Рустамов билан суҳбатимиз ҳам асосан шу мавзуда бўлди.

Ватанга хизмат — муқаддас бурч

ЧАҚИРИҚ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЎТМОҚДА

— Фарҳод Маҳмудович, суҳбатимизни жойлардаги мудофаа бўлимларида кузги чақириқни ўтказиш учун қандай шарт-шароитлар яратилгани ва уларнинг айни дамдаги олиб бораётган ишлари тўғрисида бошласак.

— Бу йилги кузги чақириқни намунали ташкил этиш мақсадида ишни чақирув бошланиши олдидан, республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги, шаҳар прокуратураси, суд, Халқ таълими вазирлиги, маҳаллалар оқсоқоллари, шунингдек бошқа тегишли ташкилотлар раҳбарлари ва ота-оналарни чақириб кенгайтирилган учрашув ўтказишдан бошладик. Ўртага қўйилган савол ва муаммолар юзасидан тегишли ходимлар ўзларининг фикр ва таклифларини баён қилдилар. Зеро, хато ва камчиликлардан зарур хулоса чиқариш келгусидаги муваффақиятлар гаровидир.

Чунончи, ҳарбий хизматдан бўйин товлаганлик ҳамда бошқа масалалар юзасидан ўтган йили бир неча фуқароларимиз маъмурий жавобгарликка тортилдилар. Жиноий иш қўзғатиш мақсадида уларнинг иши прокуратурага топширилди. Ҳозирда ҳарбий бурч муқаддас эканлигини англатиш, улар соғлиғини тиклаш борасида бирмунча ишларни амалга оширяпмиз. Мавжуд имкониятлардан фойдаланган ҳолда туман мудофаа бўлимларимизни қайта таъмирладик. Юнусобод ва Сирғали туманларида эса мудофаа бўлимлари учун замонавий анжомлар билан жиҳозланган янги иншоотлар қуриб топширилди.

Йигитларимизни тиббий кўрикдан ўтказувчи шифокорларимиз малакали, уларни танлов асосида олганмиз. Шифокорларимиз фақатгина белларида қувват, қўлида кучи бор соғ-саломат ўғлонларимизни Қуролли Кучларимиз сафига қабул қилишга эътиборни қаратмоқда. Текширув хоналаримизни кўрдингиз. Ошхона ва дўконлар ота-оналар хизматида. Ҳар бир бўлимимизда дам олиш хоналари мавжуд. Яна шуни таъкидлашим жоизки, бу йилги кузги чақириқ ўтган йилдагига нисбатан анча юқори даражада ўтмоқда.

Суҳбатдош Очил ҲАЗРАТОВ.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Фармони билан Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги ҳамда Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлиги негизида Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ташкил этилди.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг фармонлари билан Хайрулла Жўраев маданият ишлари вазири, Рим Гиниятуллин Вазирлар Маҳкамасининг Истиқболни белгилаш ва статистика давлат қўмитаси раиси этиб тайинландилар. Шу муносабат билан Рим Гиниятуллин Бош вазир ўринбосари вазифасидан озод қилинди.

● Тошкентдаги «Туркистон» саройида Ўзбекистон автотранспортининг 75 йиллигига ва республика автотранспорт ходимлари кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Унда Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов иштирок этди.

● Самарқандда маъданли сув ишлаб чиқарадиган «Самарқанд-Прага» Ўзбекистон — Чехия қўшма корхонаси ишга тушди.

● Шовот подшипник заводида маҳсулот ишлаб чиқарила бошланди. Унинг биринчи навбатида йилига авваллари республикага четдан олиб келинадиган 1,5 миллионта подшипник ишлаб чиқарилади. Корхонанинг иккинчи ва учинчи навбати ишга тушгач подшипник ишлаб чиқариш уч бараварга кўпаяди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Тбилисида Грузия билан Эрон ўртасида иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган тўртта ҳукуматлараро битим имзоланди. Улар орасида айниқса Грузия ва Озарбайжон орқали ўтадиган транспорт алоқасини йўлга қўйиш муҳим аҳамиятга эгадир.

● Қозоғистонда ходимларга тўланмаган иш ҳақи миқдори 47 миллиард тенгага етди. Бу республикадаги ойлик иш ҳақи умумий миқдоридан 3,2 баравар кўпдир. Одамларга тўланмаган иш ҳақи айниқса қишлоқ хўжалигида кўпдир. Шунингдек, 8871 та корхона ва ташкилот, шу жумладан хорижий шериклар билан ташкил қилинган корхоналар ҳам ходимларга иш ҳақи тўлай олмаяпти.

● Татаристондаги соат заводларидан бири Туркманистон махсус буюртмаси бўйича Президент Сапармурод Ниёзовнинг сиймоси туширилган 81 мингта қўл соатини тайёрлаб берди.

ХОРИЖДА

● Эртага Америка Қўшма Штатларида президент сайловлари бўлиб ўтади. Давлат раҳбари лавозими учун курашни мамлакатнинг ҳозирги Президенти, демократлар вакили Билл Клинтон ва республикачилар номзоди Роберт Доул олиб бормоқдалар. Сиёсий кузатувчилар фикрича, бу сайловда Билл Клинтон ғалаба қозониши керак.

● Кеча Болгарияда бўлиб ўтган президент сайловининг иккинчи тури дастлабки маълумотларига кўра мухолифатчилар етакчиси Пётр Стоянов ғалаба қозонди. Иккинчи турга давлат раҳбари лавозими учун у билан бирга ҳукмрон Болгария социалистик партиясининг вакили Иван Маразовнинг номзоди қўйилган эди.

● Исроилда фаластинлик жангарилар томонидан террорчилик ҳаракатлари кутилаётганлиги сабабли армия ва ҳуқуқ-тартибот идоралари оширилган жанговар ҳолатига келтирилдилар.

● Бирлашган Миллатлар Ташкилоти кимёвий қуролярoғларни ман этиш бўйича халқаро конвенция кучга кириши учун етарли миқдорда имзо тўпланганлигини маълум қилди. Унга Венгрия имзо чекканидан сўнг конвенцияни ёқлаб чиққан давлатлар сони 65 тага етди. Бу ҳужжат 1997 йил апрель ойида кучга кириши керак.

● АҚШ билан Жанубий Корея биргаликда ўтказаётган «Фоулигл-96» ҳарбий машқларида 580 тага яқин жанговар самолёт иштирок этмоқда.

● Бугун Римда Шимолий Атлантика ҳарбий иттифоқининг навбатдаги сессияси иш бошлайди. Унинг кун тартибига қўйилган энг асосий масалаларидан бири НАТОнинг Марказий ва Шарқий Европа давлатлари ҳисобига кенгайтирилишдир.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

○ ЯНГИЛИКЛАР ○ ВОҚЕАЛАР ○ ХАБАРЛАР ○ ЯНГИЛИКЛАР ○ ВОҚЕАЛАР ○ ХАБАРЛАР ○

Маънавият — олий қадрият

ТАРБИЯВИЙ ИШЛАР КУЧАЯДИ

Юнусобод тумани ҳокимлигида тумандаги 184 та бошланғич фахрийлар ташкилотлари раислари, уруш, меҳнат ва Қуролли Кучлар фахрийлари ва маҳаллалар оқсоқоллари иштирокида Президентимиз Ислом Каримовнинг «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги Фармонига асосан фахрийлар кенгашининг бундан кейинги вазифаларини белгилаб олиш юзасидан кенгайтирилган мажлис бўлиб ўтди.

Унда сўзга чиққан «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази Тошкент шаҳар бўлимининг котиби Михаил Динин ушбу янги ташкилотнинг туман бўлимларига таянган ҳолда амалга ошираётган самарали ишлари, хусусан марказ қошида фаолият кўрсатаётган олимлар, зиёлиларнинг олий ўқув юртлари, меҳнат жамоалари, маҳаллаларда ўтказаётган тадбирлари тўғрисида батафсил тўхталиб ўтди. «Ўзбекистон мустақиллиги», «Матонат», «Қашқар» маҳаллалари оқсоқол ва фахрийлар кенгашларининг раислари ҳам маънавият, маърифат, маданиятнинг янада ривожланишида маҳаллаларнинг тутган ўрни ҳақида гапирдилар. Мажлисда уруш ва меҳнат фахрийлари ҳамда маҳаллалар оқсоқолларининг ёш авлод онгига бой маънавиятимиз, маърифатимиз сарчашмаларини сингдириш борасида жойларда ўзаро уйғунликдаги фаолиятини йўлга қўйиш хусусида таклифлар билдирилди.

Худди шундай мавзудаги фахрийларнинг йиғилишлари шаҳримизнинг бошқа туманларида ҳам бўлиб ўтди.

Дилмурод ИСМОИЛОВ.

ФОРС ТИЛИ ХОНАСИ

Юртимиз истиқлолга юз тутгач, республика ёшлари жаҳон аҳамиятига молик фанларни пухта ўрганишга астойдил киришмоқдалар. Мирзо Улуғбек номидаги Тошкент Давлат университети журналистика факультети қошида халқаро журналистика бўлимининг ташкил этилиши эса том маънода мустақиллик шарофати дейиш мумкин.

Мазкур бўлимда хорижий тилларни ўрганишга катта аҳамият берилмоқда. Бу ерда замонавий техника воситалари билан жиҳозланган форс тили хонасининг очилиши талабалар учун ўзига хос туҳфа бўлди.

Тадбирда хонани жиҳозлашда факультетга бевосита ёрдам кўрсатган Эроннинг юртимиздаги фавқулодда ва мухтор элчиси Муҳсин Покойин, элчихонанинг матбуот ва маданият бўлими раҳбари Меҳроб Ражабийлар иштирок этишди.

Талабалар фан соҳасида, касб маҳоратини эгаллашда қўлга киритган ютуқларини намойиш этдилар.

Учрашув ниҳоясида факультет декани Омонулла Маъдаев маданий-маърифий алоқалар талабаларнинг пухта билим олишларида муҳим омил бўлажагини билдирди.

Назокат УСМОНОВА.

Соғлом авлод учун

ОНА — ШИФОКОР

Собир Раҳимов туманидаги кўп қаватли уйлар қошида ташкил этилган Амир Темур маҳалласида мавжуд ҳар бир муаммони уюшқоқлик билан ҳал этиш, ободончилик, маърифат масалаларига катта аҳамият қаратилади. Энг муҳими, маҳалланинг кенг ва файзли тўйхонасида маҳалладошлар иштирокида маданий, маърифий, ижтимоий йўналишдаги турли-туман тадбирларни тез-тез ўтказиб туриш бу ерда яхши одат тусига кирган. Жумладан, яқинда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг вакиллари иштирокида жиноятчиликнинг олдини олиш, ёшлар ўртасида ҳуқуқий тарбия ишларини кучайтириш масалаларига бағишланган йиғилиш жуда қизиқарли ўтганди.

Яқинда Амир Темур маҳалласи тўйхонаси маҳалла аёллари билан гавжум бўлди. Зеро шу куни юртбошимизнинг маънавият ва маърифат ҳамда аёлларимизнинг жамиятдаги ролини кучайтиришга оид фармонларини ҳаётга тадбиқ этиш юзасидан қизиқарли давра суҳбати бўлиб ўтди.

— Ҳаётда энг яхши шифокор — бу онанинг ўзи, — деди она сутининг афзаллиги хусусида тўхталар экан педиатрия институтининг катта мутахассиси, олий тоифадаги шифокор Феруза Раҳматуллаева. — Тўғри, ҳозир дўконларимизда турли-туман сунъий сутлар кўпайиб кетди. Лекин боланинг соғлом ўсиши, ақлий жиҳатдан баркамол бўлиши учун унга 2 ёшга тўлгунига қадар она сути берилиши керак. Яқинда АҚШ сафарида бўлганимда бениҳоя ривожланган ушбу мамлакатда ҳам болалар она сути билан боқилаётганининг гувоҳи бўлдим. Шуниси қизиқки, ушбу мамлакатда жиноий жазога ҳукм қилинганларнинг барчаси тажриба тариқасида текшириб чиқилганда, уларнинг 90 фоизи гўдаклигида она сутидан баҳраманд бўлмаганлиги аниқланибди.

Шунингдек, тадбирда тарихчи олима М. Юнусхўжаева, Тошкент Давлат университети фалсафа кафедрасининг доценти Ж. Шермуҳамедова, туман ҳокимининг ўринбосари М. Ғаниxўжаевалар ҳам сўзга чиқишиб, маданият, маърифатнинг аёллар ҳаётида тутган ўрни, ўтмиш тарихимизда ўтган тадбиркор ва оқила шарқ аёллари, маҳаллаларда хотин-қизларнинг фаоллигини ошириш бўйича қилинаётган ишлар хусусида тўхталиб ўтишди. Тўй ва бошқа маросимларда исрофгарчиликнинг олдини олиш тўғрисида ўринли таклифлар билдирилди.

Аёл соғ бўлса хонадон файзли, кўркам бўлади. Шуни эътиборга олган ҳолда маҳалла оқсоқоли шу ерда истиқомат қилувчи барча аёлларни профилактика мақсадларини кўзлаган ҳолда тажрибали шифокорлар иштирокида тиббий кўрикдан ўтказиш таклифи билан чиқди ва у йиғилганлар томонидан маъқулланди.

Дамир ИСАЕВ.

Обуна 97

«ОҚШОМ» — СЕВИМЛИ ГАЗЕТАМ

Газета ва журналларнинг мухлислар қўлига етиб боришида газета дўконлари сотувчиларининг хизмати катта. Чўпонотадаги 369-дўкон сотувчиси Манзура Аҳмедова ҳам бу фикримни тасдиқлади.

— Биласизми, кўпчилик кишилар газета харид қилгани дўкон олдига келганида мен мана бу газетани ҳам ўқинг, яхши мақолалар бор, дейман. Ёки журналдаги биронта ҳикояни тавсия қиламан. Сотиб олишади. Энг муҳими зийракли. Муштарийнинг нимага қизиқишини дарҳол англаб олиш керак. Мен имкони борича қўлимга келган нарсаларни сотишга ҳаракат қиламан.

— «Оқшом»га қизиқиш қандай?

— Газетанинг ўз мухлислари бор. Лекин дўконимизга «Оқшом» кам келади. Баъзида ўзим учун олиб қўйганимни ҳам бериб юборишга тўғри келади. Шунинг учун «Оқшом»га обуна бўлдим. Дадам ҳам «Оқшом»ни доимо ўқиб борадилар. Чунки газетада шаҳар янгиликлари билан бирга, қизиқарли мақолалар кўп бериб борилади.

«Кулгихона», «Турмуш чорраҳаларида» рукнида бериладиган мақолалар менга маъқул. Сизлар газетани ўқимишли чиқаришдан чарчаманглар, сотиш эса биздан.

Раҳим ТЎРАЕВ.

○ ЯНГИЛИКЛАР ○ ВОҚЕАЛАР ○ ХАБАРЛАР ○ ЯНГИЛИКЛАР ○ ВОҚЕАЛАР ○ ХАБАРЛАР ○

Туман бўлимларида

ДАДИЛ ҚАДАМЛАР

Искандар АСЛОНОВ, Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси Мирзо Улуғбек тумани бўлимининг раиси:

— «Камолот» жамғармасининг аввалги ёшлар ташкилотларидан фарқли, давр талабларига мос жиҳати шундаки, у фақатгина «юқори»дан мадад кутмай, мустақил маблағ ишлаб топиш ва уни ўз фаолияти, эҳтиёжлари учун сарфлашда катта имтиёзларга эга. Мустақил иқтисодий фаолият туфайли қулай молиявий мавқега эришиш барча йўналишдаги ишларимизда катта имкониятлар яратади. Яна таъкидлашим керак, барча зарур маблағларни ўз кучимиз билан топишимиз лозим. Катта ишнинг бошланиши албатта осон кечмайди, шу сабабли жамғармамизнинг 5 йил муддатга барча солиқлардан озод этилганлиги ҳам биз учун катта имтиёз ҳисобланади. Ҳозирча тадбиркорлик ва бизнес соҳасидаги ишларимиз илк босқичдан ўтмоқда, дастлабки натижалар эса умидли истиқболдан дарак беради. Кези келганда шуни алоҳида айтиш кераккн, бизга кўпгина масалаларда туманимиз ҳокимлиги катта ёрдам кўрсатмоқда. Бу эса бизнинг зиммамизга катта масъулият ҳам юклайди. Ўз режаларимизни биргаликда амалга ошириш учун туман халқ таълими бўлими ва «Маҳалла» хайрия жамғармаси билан кенг ҳамкорликни йўлга қўйдик. Масалан, Қорасув — 2 мавзесидаги 208-мактаб қошида «Камолот — спорт» фирмасини очишимизда туман халқ таълими бўлимининг мудири Талъат ака Нурмуҳамедов катта ёрдам берди. Ҳозир ушбу спорт фирмаси қошидаги ўндан зиёд шўъбаларда 300 нафарга яқин мактаб ўқувчилари қатнашмоқда. Таниқли мураббий Александр Старостин раҳбарлигида 1980-81 йилларда туғилган ўсмирлардан иборат «Камолот» баскетбол жамоаси тузилиб, турли мусобақаларда қатнашяпти. Илк ютуқлар ҳам чакки эмас. МҲСК клубида ўтказилган мусобақада баскетболчиларимиз энг ёш жамоа бўлишига қарамай, 2-ўринни эгаллади. «Камолот» ҳомийлигидаги ушбу спорт фирмаси тезда кенгайиб, ёшлар ўртасида оммавийлашиб бормоқда. Негаки унда моҳир устозлар раҳбарлик қилаётган жаз-денс, спорт рақси каби шаҳарда ягона бўлган шўъбалар бор, уларда қатнашиш бадали бошқа спорт клубларидагидан анча арзон. Хуллас, спорт фирмамизнинг фаолиятидан мактаб ўқитувчилари ҳам, ота-оналар ҳам хурсанд. Чунки, болаларнинг бўш вақтларида шуғулланишлари учун бундай даргоҳ айни муддао. Спорт фирмасининг истиқболи порлоқ, ҳозирча шўъбаларни спорт буюмлари ва зарур жиҳозлар билан таъминлашни жамғармамиз ўз зиммасига олган. Ҳисоб-китобларга кўра, яқин вақтлар ичида «Камолот» спорт фирмаси ва унинг бўлимларида туманимизнинг 60-70 фоиз ёшлари қатнаша бошлайдилар. Соғлом авлод тарбияси йўлида муҳим восита — спорт соҳасидаги ишларимиз фақат шу билан чеклангани йўқ. Бошқа бир қатор мактабларда ҳам жамғармамиз ҳомийлигида кичик футбол, теннис, шарқона яккакураш каби кураш турлари бўйича тўгараклар очилмоқда.

Ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш, жамоат тартибини сақлашга кўмаклашиш мақсадида туман ички ишлар бошқармаси билан ҳамкорликда махсуслаштирилган ёшлар гуруҳлари тузиляпти. Келгусида милиция мактабларида ўқиб, ички ишлар соҳасида хизмат қилиш орзусидаги ёшлар учун бундай гуруҳлар мақсадлари йўлидаги дастлабки ва ишончли поғона ҳисобланади.

Ёшларнинг «Камолот» жамғармаси тузилганига кўп вақт бўлгани йўқ. Шунинг учун ҳозирги вақт жамғармамизни ёшларга кенг таништириш ва улар ўртасидаги нуфузини мустаҳкамлаш даври ҳисобланади. Бугунги шароитда бу ишни илгаригидек деярли мажбуран аъзоликка қабул қилиш ва бадал йиғиш билан амалга ошириб бўлмайди. Жойларда «Камолот» жамоатчилик марказларини тузишда асосан сон эмас, балки имконият, қилинаётган ишлар ва шароитга қараб иш тутамиз. Яъни, корхона, ташкилот ёки маҳаллалардаги, қаердаки, жамоатчилик марказларини очсак, энг аввало унинг аъзоларини ойлик маош билан таъминлашга ҳаракат қиляпмиз. Чунки ҳозирги шароитда моддий манфаатдорлик бўлгандагина ишлар ҳам кутилганидек яхши бўлиши сир эмас. «Камолот» жамғармаси республикамиз ёшлари ҳаётининг барча жабҳаларида ўз сўзи, мақсади ва мадади билан фаол қатнашсагина юксак мавқе ва нуфузга эришиши, шубҳасиз. Яқинда жамғармамиз фаолларидан иборат вакиллар билан Тошкент вилоятининг пахтазорларида бўлиб, илғор теримчиларга мукофот сифатида 26 та «Семурғ» радиоприёмникларини топширдик. Ёшлар ҳаёти, уларнинг муаммолари ва ютуқлари доимо «Камолот» эътиборида эканлигини кўрсатувчи бундай тадбирлар кўламини келгусида янада кенгайтириш ниятимиз бор. Соҳибқирон Амир Темур бобомизнинг 660 йиллик тўйига жамғармамиз ҳам ўз тўёналари билан қатнашмоқда. Бу борадаги асосий мақсадимиз — ёшларга буюк бобокалонимиз ҳаёти ва фаолиятини чуқур ўргатиш, уларни миллий мерос, қадимий обидаларимизни асраб-авайлашга даъват этишдан иборатдир. Яқинда туман болалар ва ўсмирлар ижодиёти марказида Ўзбекистон тарихи ва рамзлари бўйича ўтказилган туман кўрик-танловининг якуни бўлди. Унда 241,210 ва 99-мактабларнинг жамоалари ўзларининг чуқур билимларини намойиш этиб, юқори ўринларни эгалладилар.

Хуллас, юқорида айтилган гаплар жамғармамиз фаолиятидан айрим лавҳалар, холос. Келгусидаги режаларимиз катта. Асосий эътиборни тил ўргатиш марказларини кўпроқ очиш, тарих ва миллий анъаналаримизни кенг тарғиб этиш, спорт ва тадбиркорлик ишларини янада жонлантиришга қаратмоқчимиз. Маҳалла ёшларининг жамғармамиз билан алоқаларини кучайтирамиз.

***СУРАТДА:** туман ёшлари спорти ҳаётидан бир лавҳа.*

ДАВР ТАЛАБЛАРИГА МОС

Республикамиз Президенти ва ҳукуматимиз ўсиб келаётган ёш авлодни ҳар томонлама камол топган ворислар бўлиб етишувлари учун катта ғамхўрлик кўрсатмоқдалар.

Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси ана шу мақсадда, ёшларда чуқур билим, юксак маънавият ҳосил қилиш, ватанпарварлик, меҳнатсеварлик фазилатларини юксалтириш, замонавий ишбилармонлик, тадбиркорлик ва омилкорликни шакллантириш учун қулай шарт-шароит яратиш мақсадларида ташкил этилган хайрия-жамоат бирлашмасидир.

Азиз ёшлар! «Камолот» жамғармаси:

Амалий ёрдам ва маслаҳатлар бериш;

Энг қизиқарли лойиҳа ва режаларингизни амалга ошириш;

Қобилиятли ёшларни ҳар томонлама, шунингдек, моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш;

Яхши дам олиб, кўнгилли ҳордиқ чиқаришингиз учун ҳамкорлик қилишга доимо тайёрдир.

Жамғармамизнинг жойлардаги бўлимларига ўз режа ва лойиҳаларингиз билан мурожаат этинг!

Камолотга интилинг!

Нилуфар Алимова «Учқун» ҳиссадорлик жамиятига келиб ишлаётганига ҳали кўп вақт бўлмаган бўлсада, лекин тикувчилик касбига чин дилдан меҳр қўйди. Устозлари ва дугоналарининг маслаҳатларига қулоқ солиб, ҳозирги кунда энг сифатли маҳсулот тикиб чиқаришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Унинг бундай шижоатидан бошқалар ҳам мамнун бўлишмоқда.

***СУРАТДА:** Нилуфар Алимова.*

Рустам Шарипов олган сурат.

1996 йил — Амир Темур йили

ТАРИХ ИЧРА ЯГОНА

«Ёшлик» талабалар шаҳарчасида ҳам соҳибқирон бобомиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги кенг нишонланди. Бу ерда янги ўқув йилидан бошлаб яхши анъана давом этяпти: шаҳарча ҳокимлиги, талабалар касаба уюшмаси ва «Камолот» жамғармаси бўлими томонидан ҳар жума кунлари «Ёшлик» қаҳвахонаси ёнидаги ободонлаштирилган майдончада турли маданий тадбирлар, кулги ва қўшиқ кечалари ўтказилмоқда. Қувонарлиси шундаки, бундай концерт ва тадбирларни ўтказиш учун таниқли қизиқчи ва хонандалар, артистларни излаш шарт эмас. Негаки, барча санъат турлари бўйича яхшигина истеъдод соҳиблари талабалар орасидан истаганча топилади. Ёшларнинг қувноқ давраси ўзгача: бунда ҳамма бирдек мухлис, ижодкор ва ижрочи ҳисобланади.

Яқинда ўтказилган ана шундай «Жума оқшоми» маърифий кечаларининг бири буюк соҳибқирон юбилейига бағишланди. Уни «Камолот» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлимининг раиси Муқаддам Расулова кириш сўзи билан очди.

— Азиз талаба ёшлар, — деди жумладан Муқаддам Расулова ўз сўзида. — Истиқлол туфайли буюк аждодларимиз, шунингдек соҳибқирон Амир Темур тарихини ўрганиб, улар билан фахрланиш бизга насиб этди. Халқимизнинг не-не асл фарзандлари бундай ёруғ кунларни орзу қилиб армонда ўтдилар. Азиз ёшлар, сиз ҳозир талабасиз, шунинг учун олдингиздаги энг муҳим вазифа — кунт билан билим олиб, буюк боболарга муносиб авлод бўлиб етишишдир. Ватанимизнинг буюк келажаги ҳам сизларнинг нечоғлик пухта билим эгаллашингизга боғлиқдир!

Шундан сўнг муборак жума маърифий оқшомининг мусиқий чиқишлар билан ўзгача файз кирган қизғин савол-жавоб қисми бошланди. Мулоқот мавзуси эса, албатта, буюк соҳибқироннинг ҳаёти ва фаолияти, ул зот қолдирган буюк маънавий мерос хусусида бўлди. Темурхонлик суҳбатида фаол қатнашиб, ўзларининг соҳибқирон ҳақидаги билимларини намойиш этган талабаларга «Камолот» жамғармасининг совғалари топширилди.

— Аслида икки ойдан буён ҳар жума куни ўтказилаётган маданий тадбирларнинг ҳаммаси Амир Темур тўйига бағишланган, — дейди даврани бошқарувчи, кимё факультетининг талабаси Абдурашид Ёдгоров. — Жума куни кечқурунлари бу майдончада тўпланиш талабалар учун ҳам одат тусига кирмоқда. Ҳар галги мавзулар ва концерт дастурининг янги бўлиши эса бундай давраларнинг янада қизиқарли, мароқли бўлишини таъминламоқда. Барча ташкилий ишлар ва зарур жиҳозлар масаласида «Ёшлик» шаҳарчаси ҳокимлиги ҳамда «Камолот» жамғармаси бўлимининг хизматлари катта бўляпти. Бунинг учун уларга талабалар номидан ташаккур билдирамиз. Биласизми, турли мавзулардаги савол-жавобларда фаол қатнашувчи талабалар учун совринлар таъсис этилиши уларнинг интилиш ва билимларини рағбатлантириш билан бирга «Камолот» жамғармасининг ёшлар орасидаги мавқеини ҳам мустаҳкамлайди.

Яна соҳибқирон байрамининг «Ёшлик» шаҳарчасида нишонланиши тадбирларига қайтамиз. Қувонарлиси шундаки, бундай тадбирлар туфайли турли соҳалар бўйича билим олаётган талабаларнинг Амир Темур ҳақидаги билим ва тасаввурлари ортяпти. Бу ҳақда уларнинг ўзларидан эшитсак:

• **Одил АСРОР ўғли, Тошкент Давлат юридик институтининг 1-курс талабаси:**

— Бобокалонимиз олти аср аввал «Адолат ва Озодлик дастурингиз, раҳбарингиз ўлсун» дея васият қилганлар: Мана шу сўзларнинг ўзиёқ биз учун буюк шиор эмасми?

• **Замонбек СОЛИЕВ, Тошкент Давлат университети тарих факультетининг талабаси:**

— Нафақат юртимиз, балки дунё халқлари тарихидан ўрганган билимларимга асосланиб, буюк бобокалонимиз ҳақида қуйидагича қисқа, аммо асосли таърифни айтмоқчиман: инсоният тарихида ҳеч бир мамлакатда соҳибқирон Амир Темур каби адолатли, маърифатли, хуллас, ул зотга тенг келувчи ҳукмдор ўтмаган. Бобомиз тарих ичра ягонадир!

• **Ғайрат ТЎРАЕВ, физика факультетининг талабаси:**

— Соҳибқирон Амир Темур даврида илм-фан, иқтисодиёт тараққий этган. Бобокалон фатҳ этилган мамлакатлардаги энг илғор ишлаб чиқариш воситаларидан андоза олиш учун Самарқанд усталарига барча шароитларни муҳайё этганлар. Кўпгина соҳалар бўйича ўта кучли билимга эга бўлганликлари учун ўзлари билан тенгма-тенг баҳслашишга журъат этган олимларни муносиб тақдирлаганлар.

• **Шоира ЭЛМИРЗАЕВА, Раъно НУРБЕК қизи, журналистика факультетининг талабалари:**

— Жаҳонгир, саркардалик билан нозик дид ва туйғу соҳиблари бўлмиш шоирлар ўртасида катта фарқ бор.

Аммо бобомиз ҳар 800 йилда бир бор дунёга келувчи ноёб инсонлар зотидан бўлганликлари учун таъби назм ҳам ул зотга хос хислатдир. Тўғри, Амир Темур кўп шеърлар ёзмаган бўлсалар-да, аммо биргина байтлари бу фикримизни исботлайди:

Ёрга еткур сабо, ким макр қилмишдир манга.
Қилди эрса кимга макрин, қайтадур бир кун анға.

Соғлом авлод учун

УНУТИЛМАС ИЛК СОВРИНЛАР

«Хадра» ёпиқ теннис корти ишга тушганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Аммо қисқа муддат ичида ушбу ойнаванд сарой юзлаб ёш теннисчилар ва ишқибозлар учун севимли даргоҳга айланди. Бу ерда тажрибали мураббийлар раҳбарлигидаги машғулотлар билан бирга тез-тез турли мусобақалар ҳам ўтказилади. Шуниси қувонарлики, бундай турнирларда махсус совринлар таъсис этиб, ҳомийлик қилиш истагидаги корхона ва ташкилотлар шаҳримизда анчагина ҳисобланади. Ёшларнинг «Камолот» жамғармаси эса ўз дастурида алоҳида белгиланганидек, соғлом авлодни тарбиялаш йўлидаги муҳим омил сифатида жисмоний тарбия ва спорт, жумладан теннис бўйича мусобақалар ўтказишга ҳам катта эътибор бермоқда. Яқинда бу ерда ўсмирлар ўртасида соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланиб «Камолот» соврини учун ўтказилган турнир ниҳоясига етди. Унда шаҳримизнинг турли туманларидан келган 60 нафарга яқин ўсмир болалар ва қизлар қатнашдилар. Мусобақанинг биринчи босқичи ўғил болалар ўртасида ўтиб, ғолиблар сайр велосипеди ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар. Қизлар ўртасидаги баҳслар эса анча қизиқарли ўтди. Кортга тушган ҳар бир жуфтлик мусобақага жиддий ҳозирлик кўрганликлари сезилиб турди. Шу боисдан тўпланган мухлислар ёш теннисчиларни қизғин қўллаб-қувватладилар.

— Теннис ўйинининг шундай такрорланмас сеҳри борки, бу оламга киргач, унга доимий мафтун бўласиз, — дейди Тошкент шаҳар «Камолот» жамғармаси раисининг ўринбосари Зайниддин Қурбонов. — Шу сабабли бир неча соатдаёқ бу ерга келган мухлисларнинг кўпчилиги теннис ўйини қоидаларини анча ўрганиб олдилар. Кўплаб ота-оналар эса ўз фарзандларини теннис саройларида ўқитиш масаласида бизга мурожаат этмоқдалар. Шу сабабли яқин вақтлар ичида барпо этиш мўлжалланган «Камолот» ёшлар спорт марказида теннис майдонларига алоҳида эътибор қаратишни мўлжаллаганмиз. Ажаб эмас, кортда ўйнаётган мана шу қизлар ичидан Штеффи Граф, Моника Селеш каби таниқли теннисчилар етишиб чиқса. Ахир йирик ғалабалар ҳам дастлаб шундай кичик мусобақалардан бошланади-ку.

Қизлар ўртасидаги қизғин баҳслардан сўнг ғолиблик шоҳсупасига Ольга Тимофеева («Хадра» теннис саройи), Александра Сорокатяга («Пахтакор» теннис мактаби) ва Юлдуз Дўстова (Мирзо Улуғбек туманидаги «Скиф» теннис тўгараги)лар кўтарилдилар. Уларга Тошкент шаҳар «Камолот» жамғармасининг қимматбаҳо совғалари топширилди. Шунингдек, умидли теннисчиларни тарбиялаётган мураббийлар ҳам мусобақа ҳомийси — «Камолот» жамғармасининг махсус совринлари билан тақдирландилар. Қизлар ўртасидаги мусобақанинг яна бир қувонарли натижаси шундаки, бошловчи ҳаваскор теннисчилардан Гўзал Сайфулина ва Дилдора Рихсиевалар кортларда илк муваффақиятга эришиб, дастлабки унутилмас эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

КАМОЛОТ

Ўзбекистон ёшларининг «КАМОЛОТ» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими саҳифаси

ЭЪТИРОФ ВА ТАКЛИФЛАР

• **Муҳаммадсобир Эгамбердиев, Ҳамза туманидаги Бобур номли маҳалла кенгашининг раиси:**

— Маҳалламиз аҳолисининг тенг ярмини ёшлар ташкил этади. Уларнинг ичида талабалар, корхона ва ташкилотларда ишловчи, савдо, тадбиркорлик ва тижорат билан шуғулланувчилар, шунингдек, вақтинча ҳеч қаерда ишламайдиганлар ҳам бор. Биласизми, ана шу ёшларнинг барчасига умумий маслакдош, ҳамкор ва етакчилик қилувчи ташкилотнинг зарурлиги шубҳасиз. Айниқса, ёшларнинг бундай даргоҳи бевосита маҳалланинг ўзида очилса, янада мақсадга мувофиқ бўлади. Шунинг учун маҳалламизда «Камолот» жамғармасининг жамоатчилик маркази тузилишини мамнуният билан маъқулладик. Жамғарманинг вакиллари ўз тенгдошларининг истак ва муаммоларига яқиндан ёндошиб, анчагина ишларни амалга оширяптилар. Масалан, яқинда жамғарманинг ҳомийлигида ўтказилган меҳнат ярмаркасида маҳалладаги бир неча нафар йигит иш билан таъминланди. Спорт мусобақалари, турли байрам тадбирларини уюштириш ҳам жамоатчилик марказининг доимий юмушларидан ҳисобланади. Тадбиркорлик, тижорат ва савдо ишлари билан шуғулланувчи ёшларимиз «Камолот»дан мамнун. Чунки жамғарма уларга зарур ҳуқуқий маслаҳатлар беради.

• **Маъруф РАСУЛОВ, ўрта мактаб ўқитувчиси:**

— «Камолот» жамғармаси ёшларнинг ҳақиқий ҳамкорига айланиши учун кенг имкониятларга эга. Айниқса, жамғарма соғлом авлодни тарбиялашдаги муҳим восита — спортга катта эътибор қаратаётганлиги қувонарлидир. Шунингдек «Камолот»нинг ўрта таълим мактабларидаги нуфузини янада ошириш учун кўпроқ ишлар қилиниши керак, деб ўйлайман. Масалан, ҳар бир ўқувчининг моддий манфаатдорлиги, демакки қизиқиш ва интилишларини ўстириш мақсадида имкониятга қараб, махсус «Камолот» стипендияси таъсис этилса, айни муддао бўларди.

• **Дилором ҒОФУРОВА, уй бекаси:**

— «Камолот» жамғармасига раҳмат! Боғдаги сайилларда ёш фарзандларимизни ҳам унутишмабди. Хотиржам, мириқиб дам олдик. Ана шундай сайиллар тез-тез ўтказилса, ишдан сўнг фарзандларимизни етаклаб, баҳузур ҳордиқ чиқаришга нима етсин! Яқинда катта ўғлим футбол мусобақасида қатнашиб, «Камолот» совринини олди. Бу соврин Шуҳратжоннинг энг биринчи ютуғи бўлганлиги сабабли ҳаммамиз учун қадрлидир. Шундан бери «Камолот», унинг тадбирларига қизиқишимиз кучайди. Раҳмат, ҳаммаларига.

• **Муҳиддин АКРОМОВ, Абдували САФОЕВ, Тошкент Давлат Иқтисодиёт университетининг талабалари:**

— «Камолот» жамғармаси энг яхши бизнес-режа учун танлов эълон қилган экан. Ҳозир шу иш устида жиддий ўйлаяпмиз. Биринчи ўрин учун катта мукофоти бор экан. Уни албатта биз оламиз, деган, орзуимиз ҳам бор. Шунинг учун режанинг турли хил вариантларини тузиб, биргаликда ҳисоб-китоб қиляпмиз. Ҳар ҳолда, икки кишининг фикри салмоқлироқ-да.

• **Ботирбек ҚОДИРОВ, ўрта мактаб ўқувчиси:**

— Адабиётга жуда қизиқаман. Маҳалламизда «Камолот» жамғармаси томонидан тузилган «Ниҳол» ёш ижодкорлар клубида қатнашаман. Истагим — «Камолот» шаҳар ёки туманимиз миқёсида иншолар танловини ўтказса.

• **Александра СОРОКОТЯГА — 14 ёшда, теннисчи:**

— Мен яқинда бўлиб ўтган турнирда «Камолот» совринини олдим. Бу соврин «Чэлленжер» ва Дэвис кубоклари йўлидаги энг дастлабки муваффақиятимдан эсдалик. Шу сабабли у мен учун жуда қадрлидир.

***СУРАТДА:** «Камолот» жамғармаси ўтказган мусобақалар пайти.*

Маҳаллалар билан ҳамкорлик

ҲАРБИЙ ХИЗМАТ ОЛДИДАН

Чилонзор туманидаги янги маҳаллаларнинг кўпчилиги кўп қаватли уйлардан ташкил топган. Ҳукуматимиз томонидан халқимизнинг асрий қадриятлари ўчоғи бўлмиш маҳаллалар ҳаётига катта эътибор берилаётгани боис, бири иккинчисини такрорламайдиган шинам ва гўзал гузарлар барпо этиляпти. «Камолот» жамғармаси Чилонзор тумани бўлимининг маҳаллалардаги жамоатчилик марказлари ҳам айнан гузарларда тузилиб, фаолият юритмоқда.

— Ишни энг аввало маҳалла гузарида алоҳида «Ёшлар хонаси»ни очишдан бошлаяпмиз, — дейди «Камолот» жамғармаси Чилонзор тумани бўлимининг раиси Тоҳир Ёқуббоев. — Ушбу жамоатчилик марказлари жойлардаги ёшларнинг муаммо ва эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда ўз режаларини тузмоқда. Масалан, маҳаллалардаги кўпгина ёшларда ўз тадбиркорлик фаолиятини ёритиш, савдо-сотиқ ишларига қизиқиш кучли. Биз бундай интилишларни тўғри баҳолаганимиз ҳолда уларга қулай имкониятлар яратишга киришмоғимиз лозим. Ҳозирча ана шундай имкониятлар сирасига ёшлар хоналарида тадбиркорлик бўйича ҳуқуқий маслаҳатлар хизматини ташкил этиш, фирма ва корхоналар билан турли бизнес-режалар асосида ҳамкорлик қилиш учун шартномалар тузилаётганлигини айтиш мумкин. Вақти келиб, бундай жамоатчилик марказлари ўз ҳисоб рақамларига эга бўладилар. «Камолот» жамғармаси тасарруфида ишловчи фирма ва бизнес тузилмаларига ана шу тарика асос яратяпмиз. Булар — жамғармамизнинг маҳаллалар ҳаёти ва тадбиркорлик йўналишидаги ишларидан айримларидир.

Туман халқ таълими бўлими билан ҳамкорликда ўсмирларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларни ҳарбий хизматга тайёрлаш учун кенг қамровли ишлар олиб борилмоқда. Чилонзор туманида ҳарбий хизмат ёшига етган бир неча юз нафар ёшлар бўлиб, уларнинг маълум бир қисми олий ўқув юртларининг талабалари ҳисобланадилар. Баъзи ёшлар эса, қонунда белгиланган тартибга кўра, муқобил хизматни ўташ истагини билдирмоқдалар. Яқинда 188- ва 281-мактабларда ҳарбий хизматга чақирилувчилар билан учрашув кечаларини уюштирдик. Ёшларни қизиқтирган барча саволларга тегишли ташкилотлардан таклиф этилган вакиллар атрофлича жавоб бердилар. Шунингдек, уларнинг ҳарбий хизмат ҳақидаги тасаввурларини янада бойитиш мақсадида шаҳримиздаги ҳарбий қисмларда ўз бурчларини аъло даражада ўтаётган аскарлардан бир гуруҳини таклиф этдик. Бундай тадбирлар бошқа маҳалла ва мактабларда ҳам ўтказилмоқда.

Бандлик хизмати

КАФОЛАТЛИ ИШ ЎРИНЛАРИ

Ҳозирги кунда жамғармамиз олдида турган асосий вазифалардан бири — ёшларимизни иш билан таъминлаш муаммосидир. Бу борада бир қанча ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Тошкент шаҳар Меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш бош бошқармаси билан ҳамкорликда қўшма дастур ишлаб чиқилган бўлиб, унда бир қатор зарур тадбирлар белгиланган. Меҳнат ярмаркаларини мунтазам ўтказишга катта эътибор қаратилмоқда. Буларнинг натижасида Тошкент шаҳри бўйича 800 га яқин ишсиз ёшларга доимий ва мавсумий ишлар ҳамда касбга йўналтирилган курсларда ўқиш учун йўлланмалар берилди. Умуман, бугунги кунда Тошкент шаҳридаги корхона ва ташкилотларда ҳаммаси бўлиб 18 мингга яқин бўш иш ўринлари мавжуд бўлиб, шундан 12 мингдан ортиғи ишчи ўринларидир.

Бизнинг мақсадимиз ишсиз ёшларимизни ўзларига мос иш билан таъминлашдир. Айниқса бугунги кунда асосий эътиборни мактабларнинг 11 ва 9-синфларини битирган ишсиз ёшларимизга қаратмоқдамиз. Ушбу мақсадда шу йил 20 сентябрдан 20 октябргача Тошкент шаҳар Меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш бош бошқармаси, шаҳар халқ таълими бош бошқармалари билан ҳамкорликда «Бўш иш ўринлари» меҳнат ярмаркаси ўтказилди.

Ҳозирги кунда шаҳардаги мавжуд ишсиз ёшларни аниқлашда бизга маҳалла қўмиталари яқиндан ёрдам бермоқда. Маҳаллалар орқали ёшлар ҳақида маълумот тўплаш кўп томонлама қулай эканлиги ҳам ишимизда қўл келяпти.

Зайниддин ҚУРБОНОВ.

Саҳифани «Тошкент оқшоми» мухбири Бахтиёр ҲАЙДАРОВ тайёрлади.

Қиш тайёргарликни ёқтиради

САБЗАВОТ ТАЪМИНОТИДА УЗИЛИШ БЎЛМАЙДИ

Шаҳар хўжалигининг шундай юмушлари борки, улар сурункали давом этаверади. Жумладан, «Тошшаҳармевасабзавотсаноат» бирлашмаси томонидан бажариладиган ишларни шундайлар сирасига киритиш мумкин. Қишин-ёзин аҳолини мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашдек масъулиятли вазифани ўз зиммасига олган бирлашма йил бўйи ҳамшаҳарларимиз хизматига ҳозиру-нозир. Ҳар йилгидек бу йил ҳам қишга тайёргарлик эрта бошланди. Барча комбинатлар тўла таъмирдан чиқарилди. Уларга сара мева-сабзавотлар келтириб тўкилмоқда. Ҳозиргача кўпгина маҳсулот турлари бўйича жамғарма режаси бажарилиш арафасида. Бироқ маҳсулотлар орасида рўзғор учун энг зарур бўлган картошка ва пиёз жамғариш режаси қандай бажарилаётгани шаҳар аҳолисини кўпроқ қизиқтиради. Хўш, бирлашмада бу борадаги ишлар қандай кетяпти? Умуман бу йил қиш учун етарли картошка ва пиёз жамғариладими? Шундай саволлар билан бирлашма раиси Неъмат Шокировга мурожаат қилдик.

— Неъмат ака, гапни тўғридан тўғри картошка ва пиёз жамғаришнинг қандай бораётганидан бошласак. Зеро бу ҳамшаҳарларимизни биринчи навбатда қизиқтирадиган масала ҳисобланади.

— Бу йил режа бўйича 70 минг тонна картошка, 35 минг тонна пиёз жамғаришимиз керак. Келгуси йилга омборхоналаримизда 45 минг тонна картошка сақланган ҳолда қадам қўйишимиз керак. Ҳозиргача жамғарган картошкамиз миқдори 10 минг тоннадан ошиб кетди. Шу ўринда беихтиёр оқшомхонларда бу миқдор кам эмасми, деган савол туғилиши табиий. Шубҳага ўрин қолдирмаслик учун ушбу саволга бир йўла жавоб бериб ўтай. Вилоятларда картошка қазиш ишлари давом этяпти. Шунинг учун биз билан шартнома боғлаган жамоа хўжаликларидан омборхоналаримизга эндигина дастлабки маҳсулотлар кела бошлади. Ҳозир ҳар куни 30-40 тонна, баъзан ундан ҳам ортиқ маҳсулотларни қабул қилиб оляпмиз.

Пиёз жамғариш ишлари ҳам жадал суръатларда боряпти. Шу кунгача 15 минг тоннага яқин пиёз ғамланди. Ҳаммаси бўлиб бу йил 80 минг тонна сабзавот жамғаришни режалаштирганмиз.

— Олдин картошканинг асосий қисми Польшадан келтириларди. Нарх-наво ва йўл харажатларининг кўтарилиб кетиши сабабли ҳозир бу маҳсулотни у ердан келтиришнинг иложи йўқ. Вилоятларда етиштирилган картошка билан Тошкентдек шаҳри азим аҳолисини тўла таъминлаб бўлармикин?

— Ҳа, таъминлаб бўлади. Бунинг учун етарли асос бор. Қолаверса бундай тадбир олдиндан белгилаб қўйилган. Биринчидан, картошка майдонлари кенгайтирилди. Хўжаликлар картошканинг голланд уруғлигини экишяптики, ундан олинадиган ҳосил олдинги навларга нисбатан икки ҳисса ортиқ бўляпти. Бу икки йиллик тажрибада синаб кўрилди. Эътиборингиз учун ўтган йилда ҳам Польшадан маҳсулот келтирмадик. Республикамиз вилоятларида етиштирилган картошка ҳосили билан ҳамшаҳарларимизни тўла таъминладик.

— Қайси вилоятлар билан шартномалар боғланган?

— Тошкент вилояти 25 минг тонна картошка етказиб беради. Наманган, Самарқанд, Фарғона, Андижон вилоятлари билан аниқ миқдорларда картошка етказиб бериш юзасидан ҳам шартномаларимиз бор. Ҳозир бу борада наманганлик бободеҳқонлар пешқадамлик қилишаяпти. Бирлашмамизга қарашли комбинатларда улар томонидан уйилган «хирмон» 7 минг тоннадан ошиб кетди. Бунинг устига маҳсулотларнинг саралигини айтмайсизми? Тошкент вилояти миришкорлари ҳам наманганликлардан қолишмаяпти. Пиёзни эса асосан Тошкент, Самарқанд, Жиззах вилоятларидан оламиз.

— Маҳсулотларни қишга жамғариш юзасидан муаммолар ҳам етарли бўлса керак?

— Шубҳасиз. Биринчи навбатда бизни маблағ масаласи қийнаяпти. Иккинчидан, баъзи хўжаликлар маҳсулот учун ўта баланд нарх қўйишяпти. Учинчидан маҳсулотлар сифатсизлиги ҳам кўпинча бизни ташвишга соляпти. Хуллас муаммолар кам эмас. Ҳозир биргина бизда эмас, ҳамма жойда шундай муаммолар мавжуд. Лекин замон биздан тадбиркор бўлишни, ишбилармонлик билан ҳаракат қилишни талаб этмоқда. Шундай экан ҳар қандай муаммонинг чорасини ўзимиз излаб топяпмиз. Излаган имкон топади деб бежиз айтишмаган-ку.

Албатта сўз исботи билан чиройли. Шунинг учун бирлашмамизга қарашли комбинатларда бўлиб, у ердаги қайноқ меҳнат жараёни билан ўзларингиз танишиб чиқсангиз юқорида айтганларимга ишонч ҳосил қиласизлар...

Ҳақиқий аҳвол билан яқиндан танишиш мақсадида бирлашманинг бир нечта комбинатларида бўлдик. 3-комбинат Янгиобод ҳудудида жойлашган. Сиғими 35 минг тонна маҳсулот сақлашга мўлжалланган бу омборхонада иш қизғин. Дастлабки сара пиёзлар музхоналардан ўрин олмоқда. Хизматчилар картошкани саралаш, уни контейнерларга жойлаш, баъзилар эса тузлаш ва маҳсулотларни қайта ишлаш юмушлари билан банд. Хуллас ҳамма учун иш етарли. Бу ерда яққол кўзга ташланадиган биринчи нарса озодалик, тартиб-интизом. Ҳозир комбинатда иш қизғин бўлишига қарамай теварак-атроф, ҳовли озода, саранжом-саришта. Омборхоналарга катта контейнерларга жойланган маҳсулотлар тартиб билан териб қўйилган. Ҳар бир омборхонага масъул киши ажратилган. У маҳсулот учун меъёрдаги иссиқ-совуқни таъминлаб туради, озодаликни сақлайди.

— Ҳозир биз учун долзарб палла, — дейди комбинат директори Анвар Нурматов. — Даладан келтирилаётган ҳосилни келгуси пишиқчиликкача етарли миқдорда омборхоналаримизга жойлаб олмасак, ҳамшаҳарларимиз олдида уялиб қоламиз. Шунинг учун бор имкониятни ишга солиб меҳнат қиляпмиз.

Комбинат бу йилги режага кўра 19 минг тонна картошка, 5 минг тонна пиёз жамғариши керак. Шу кунгача пиёз жамғариш режаси 70 фоизга бажарилган. Шунингдек картошка жамғариш суръати ҳам кун сайин ўсиб боряпти. Комбинат картошка етказиб бериш юзасидан Тошкент, Наманган, Самарқанд вилоятлари билан шартнома боғлаган. Бу жойлардан белгиланган миқдордаги маҳсулотлар пешма-пеш келиб турибди. Бугун эрталаб комбинат дарвозасидан чиққан олтита юк машинаси Самарқандга жўнаб кетибди. Улар бирйўла 150 тонна картошка олиб келишаркан. Пиёз эса Тошкент вилоятининг Оҳангарон, Ўрта Чирчиқ, Бўка, Пискент туманларидан келтирилмоқда.

— Қишга 1800 тонна сабзи ҳам жамғаришимиз керак, — дейди директор сўзини давом эттириб. — Ҳозиргача Наманган вилоятининг Уйчи туманидан 700 тонна сабзи олинди.

Комбинатда қишки маҳсулотни тузлаш ҳам яхши боряпти. Масалан шу кунгача 50 тонна помидор тузлаб бўлинди. Ҳозир карам тузлашга киришилган. Бу маҳсулотдан ҳам 50 тонна тузлаш мўлжалланмоқда. Булардан ташқари ҳозиргача бу ерда 400 тонна сабзавот, 10 тонна карам, 49 тонна помидор, 87 тонна мева, 9 тонна узум қишга ғамлаб қўйилибди.

Бирлашмага қарашли 2-мева-сабзавот комбинати энг катта омборхоналардан бири. Унинг маҳсулот сиғими ҳажми 40 минг тоннани ташкил этади. Лекин шундай катта комбинатнинг ҳозирги қизғин дамларда сув қуйгандек жимжитлиги кишини ҳайратга солади. Агар ҳовлида пиёз саралаётган 10-15 чоғли одамни айтмасангиз, комбинатда осойишталик ҳукмрон.

Директорни сўраб-суриштирдик.

— У киши яқинда бир юмуш билан чиқиб кетгандилар, — дейишди хизматчилар. — Бош ҳисобчимиз шу ерда. Ўша кишига учраша қолинглар.

Абдурасул Каримовни ўз хонасида учратдик. Ҳар қалай бизга керакли далил ва рақамларни берадиган одам бор эканку. Қайтанга бош ҳисобчига учрашганимиз маъқул. У кундалик рақамларни беш қўлдек билади. Аммо Абдурасул ака билан биринчи савол- жавобимизданоқ юқоридаги ишончимиз йўқола бошлади.

— Олдиндан хабар қилмабсизларда, — дейди у нохушлик билан. — Керакли рақамларни тайёрлаб қўйрдик. Ҳозир директоримиз йўқ. Менга аниқ рақамлар маълум эмас.

Тушунолмай қолдик. Бош ҳисобчи комбинатда жамғарилиши керак бўлган маҳсулотлар ҳисобини наҳотки билмаса? Наҳотки у шу кунгача қанча маҳсулот омборларга келиб тўкилганлигини ҳисоб-китоб қилмаган бўлса? Мана шундай савол-жавоблардан сўнг у хизматчиларидан бирини чақириб, бугунгача жамғарилган маҳсулотлар рўйхатини тайёрлашни буюрди.

— Бизга асосан картошка билан пиёз қанча жамғарилгани бўлса бўлди, — дедик уларнинг ишини енгиллатиш мақсадида. — Унгача иложи бўлса омборхоналарни айланиб чиқсак.

Бош ҳисобчи ҳамроҳлигида ҳовлига чиқдик. Пиёз саралаётган кишилар олдига бордик.

— Яна нимани кўрсатай сизларга. Омборхоналаримиз берк.

Ночор яна хонага қайтдиқ. Бизга рақамларни тайёрлаб берадиган аёл кириб келди-да бош ҳисобчига кундалик ҳисобни олиб борадиган хизматчи касал эканлигини айтиб чиқиб кетди. Хуллас «Бор отангга, бор онангга» билан бир соатга яқин вақтимизни бекор ўтказдик.

— Директоримиз келиши билан сизларга аниқ рақамларни ўзимиз етказиб берамиз, — деди бош ҳисобчи хайр деган маънода бизга қўл узатиб.

Биз бу билан ушбу комбинатда қишга тайёргарлик юзасидан ҳеч қандай иш қилинмаяпти демоқчи эмасмиз. Хусусан комбинат омборхоналарининг таъмирдан чиқарилгани, пиёз саралаш, ора-чора бўлса-да машиналарда омборхоналарга келтириб тўкилаётган картошка ва бошқа маҳсулотлар бундан гувоҳлик бериб турибди. Лекин бу ердаги сансалорлик, бажарилган ишларни ошкор этувчи рақамларнинг сир сақланиши бизни ажаблантирди, холос.

Тошпўлат Эрнафасов бошчилик қилаётган 5-комбинатдаги ибратли ишларни кўриб бир зумда диққатлигимиз ёзилиб кетди. Мана буни ҳақиқий иш, ҳақиқий жонкуярлик деса бўлади. Директорнинг бир зум тинчи йўқ. Ҳали у машина, ҳали бу машина томон чопади. Келтирилган маҳсулотлар сифатини кўздан кечиради. Йўлйўлакай хизматчиларга топшириқлар беради. Хизматчилар ҳам қўли-қўлига тегмай юмушларни бажонидил бажаришяпти. «Дам ғанимат, қишга қанча етарли маҳсулот жамғарсак ўзимизга фойда», дейишади улар.

— Шу бугун Намангандан 25 тонна картошка келди. Зудлик билан юкни машиналардан тушириб олмасак бўлмайди. Умуман наманганликлар ҳимматидан хурсандмиз. Улар шартномага қатъий амал қилиб, режадаги картошкамизни пешма-пеш етказиб беришяпти. Айниқса бу хусусда Чортоқ туманининг Мирзо Улуғбек номли жамоа хўжалиги ибрат кўрсатмоқда. Хоҳласангиз шу хўжалик бошлиғи Муроджон Ҳасановнинг ўзи ҳам шу ерда. У киши билан суҳбатлашишингиз мумкин, — дейди Тошпўлат ака.

Муроджон Ҳасанов картошка карвони ортилган машиналарга ўзи бош бўлиб келибди.

— Қолаверса шартномачиларимиз билан юзма-юз гаплашай, уларга маҳсулотимиз сифати маъқул бўлаяптими, йўқми, мана шуни билиш учун бу ерга келганмиз. Хайрият, комбинатдагилар маҳсулотимиз сифатидан хурсандликларини баён этишди, — дейди бизга Муроджон ака.

— Машиналардаги картошкалар йириклигини биз ҳам ўз кўзимиз билан кўрдик. Айтингчи, бу картошканинг қанақа нави?

— Голланд нави. Ўтган йилдан бошлаб 22 гектар майдонга картошканинг шу туридан экяпмиз. Ҳосилдорлик гектарига 27-28 тоннани ташкил этяпти. Бизнинг тоғли зонамизга шу уруғлик қулай келяпти.

Тошпўлат Эрнафасов билан комбинат омборхоналарини айландик. 17,5 минг тонна ҳажмидаги маҳсулотни сақлашга мўлжалланган комбинат хоналаридан шу кунгача 50 тонна мева, 5 минг тонна картошка, минг тонна пиёз, шунингдек маълум миқдордаги сабзи, лавлаги ва бошқа маҳсулотлар ўрин олибди.

— Маҳсулотларни республикамизнинг турли вилоятларидан оляпмиз, — дейди Тошпўлат ака. — Масалан, Тошкент ва Наманган вилоятларидан картошка ва сабзи олсак, Марғилондан турп, ош лавлаги келтирилмоқда. Ўзимизнинг Қибрай тумани ҳам қишга маҳсулот жамғаришимизда бизга яқиндан ёрдам бермоқда. Хуллас, бу йил 12 минг тонна картошка, 2 минг тонна пиёз жамғаришимиз керак. Белгиланган режани ортиғи билан бажаришга имконимиз бор.

Кўрган-кечирганларимиздан хулоса битта. «Тошшаҳармевасабзавотсаноат» бирлашмаси бозор иқтисодиёти мураккабликларига қарамай имконият даражасида ишлаяпти. Бирлашма ҳамшаҳарларимизни қиш шароитида мева-сабзавот, асосан, картошка ва пиёз билан тўла таъминлашдек масъулиятли бурчини бажариш йўлида бор имкониятни ишга соляпти. Ишончимиз комилки, ҳар йилгидек бу йил ҳам қишли-қировли кунларда шаҳримиз аҳолисини сабзавот, картошка ва пиёз билан таъминлашда узилишлар бўлмайди.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

Маънавиятимиз сарчашмалари

КИНОТЕАТРНИНГ БАҲОСИ ҚАНЧА?

Охирги марта қачон кинога тушганингизни эслай оласизми? Умуман, кинотеатрга бориш учун қачон эҳтиёж туғилади? Бу саволлар ҳозир ёдингизга келадими?

Бир даврада кинотеатрлар кимошди савдосига қўйиб сотилаётган экан деган хабарни эшитидиму беихтиёр хаёлимдан юқоридаги саволлар ўтди. Бинобарин кино- маънавий озуқа, энг яхши ҳордиқ воситаси ва тарбиянинг, ҳатто мафкуранинг беназир қуролидир,. Демакки, кинохоналар сотилаётган экан, унинг кейинги тақдири нима бўлади? Ана шу саволларга жавоб излаб, Тошкент шаҳар ҳокимлигининг киновидео акционерлик бирлашмаси раиси Абдурасул Абдуғаниевга учрашдим.

— Охирги уч-тўрт йил ичида кинотеатрларнинг аҳволи оғирлашди, — дея изоҳ берди Абдурасул ака. — Кўпгина кинотеатрлар қайта таъмирлашга муҳтож. Бунинг устига ҳар бир хонадонда зангори экран бор, видео, кабелли телевизорлар бор. Шунинг учун ҳам кинотеатрларга ташриф буюрувчилар кескин камайиб кетди. Демак, ҳозирча видеолар билан рақобатда енгилди. Бироқ унинг имконияти катта. Эртами-кечми яна одамлар кинотеатрларга эҳтиёж сезади. Фурсатни кутиб ўтирмай, ҳозирги кунда бу ерга ташриф буюрадиганларга кўнгилли дам олишлари учун шарт-шароитлар яратиб бериш керак. Токи бу масканнинг ўрни сезилиб турсин.Одамлар бу ерни соғинсин. Бундан ташқари, кинотеатрларнинг ҳар бир жиҳозини, асбоб-ускуналарни кўз қорачиғидек асраш керак. Ана шуларни инобатга олиб, кинотеатрларнинг ўз-ўзини маблағ билан таъминлашига имкон яратиш учун акционерлик жамиятларига айлантирилмоқда. Ҳамза туманидаги «Ҳамза» кинотеатри, Сергели туманидаги «Хуршид» кинотеатри кимошди савдосига қўйилди. Лекин ҳали сотилгани йўқ. Бу ҳам бир тажриба. Майли, бир кўрайликчи, хусусий кинотеатрлар ташкил этилса, улар аҳолига қандай хизмат кўрсатар экан. Ана ўшанда акционерлик жамиятларига айлантирилган кинотеатрлар билан рақобат пайдо бўлади. Бу дегани, аҳолига хизмат даражаси яхшиланади.

— Бирлашманинг вазифаларига нималар киради?

— Президентимизнинг 1996 йил 29 апрель Фармони билан «Ўзбеккино» давлат акционерлик бирлашмаси ташкил этилган эди. Бизнинг ташкилотимиз ҳам ана шу Фармоннинг маҳсули сифатида иш бошлади. 18 та қишки, 14 та ёзги кинотеатрларимиз бор. Вазирлар Маҳкамасининг 12 июлдаги 247-фармойиши билан мувофиқлаштириш маркази тузилди.

Марказнинг асосий вазифаси Тошкент шаҳар ҳудудидаги киновидео фаолияти билан шуғулланувчи барча тизими, кўриниши ва мулк шаклидан қатъи назар, ижодий ишлаб чиқарувчи — киновидео, корхоналар фаолият йўналишини мувофиқлаштириш, шунингдек уларнинг репертуар дастурлари устидан назорат олиб бориш.

Киновидео хизмат соҳасида кенг алоқаларни ўрнатиш ва ривожлантириш, шаҳар миқёсида реклама характерига эга бўлган танловлар, методик тадбирлар ва турли хил учрашувлар ўтказиш.

«Ўзбеккино» акционерлик жамияти ва унинг тасарруфидаги барча ташкилотлар уч йил мобайнида солиқларнинг асосий турларидан озод этилди. Бу ҳам бизнинг оёққа туришимиз учун катта аҳамиятга эга. Янги йилга қадар кинотеатрларни акционерлик жамиятларига айлантириш тугалланади. Бу дегани улар ўз акцияларини чиқариш имкониятига эга бўлади. Ўшанда кинотеатрлар репертуарларини бойитиш ҳақида ўйлайди, мулкка эгалик ҳисси пайдо бўлади.

Кинонинг тарбиявий аҳамияти, кишиларга берадиган маънавий озуқасини ҳеч нарса билан тенглаштириб бўлмайди. Демак, кинотеатрларнинг баҳосини унинг қадрини, ҳаётдаги аҳамиятини англайдиган кишиларгина билади.

Абдураҳмон ЖЎРА суҳбатлашди.

Ёднома

УМР ДАВОМИ

Халқ яратган қадриятлар битмас-туганмас бойлик ҳисобланиб авлодлар ворислиги натижасида давом этиб келаверади. Ўзига хос тарихга, ажойиб анъаналарга эга бўлган амалий безак санъати узоқ ўтмиш замонлардан буён неча-неча тўсиқларни енгиб ўтиб, завол топмай ривожланиб келмоқда. Бунда халқимиз орасида шаклланган устоз шогирдлик удуми катта роль ўйнаганлиги сир эмас. Ёғоч ўймакорлиги санъати ҳам ана шундай ноёб, мураккаб, меҳнатталаб ҳунарлар сирасига киради десак янглишмаймиз. Анъанавий ёғоч ўймакорлиги санъатининг моҳир, кўзга кўринган вакилларидан бири уста Мақсуд Қосимов эди.

Мақсуд ўн ёшдан мактабда ўқий бошлади. Уйида тоғасидан дурадгорчиликни ўрганди. Сўнг 16 ёшдан бошлаб дурадгор бўлиб ишлади. У 1934 йили Ўзбекистон Фанлар академиясининг тарих музейи биносини қураётган усталарга ёрдам бериб турди. Катта кириш эшигини безашда қатнашди. Уста Абдураззоққа кўмаклашди. 1935 йилдан Бадиий ўқув ишлаб чиқариш комбинатига ўқишга кирди. У ерда ёғоч, ганч, тош, металлни ўйиб нақш солишни ўрганди.

Мақсуд Қосимов айниқса, ёғочга ишлов беришни жуда ёқтирар эди. Унга машҳур тошкентлик наққош Сулаймон Хўжаев сабоқ бериб, ёғочга гўзаллик бағишлашнинг сир-синоатларини кунт билан ўргатди.

Йиғма ёғоч панжаралар ишлаш санъати энг мураккаб ҳунарлардан саналади. Уни ёш устага яна бир меҳрибон мураббий Зиёвуддин Қориев ўргатди. Шогирдликнинг мураккаб йўлини чидам билан босиб ўтган, ўқишни муваффақиятли тугатгач, қўли катта ижодий ишларни бажаришга ҳам келиб қолган Мақсуд кўплаб ўзи ясаган ажойиб нақшинкор буюмларга бошқаларникидан ўзгача бир кўринишларда зеб бера бошлади. Улар панжаралар, нақшдор бежамали курсилар, зийнатли қутиларда ўз аксини топди.

Москвага ишлаш учун таклиф этилган Мақсуд Қосимов уч йил мобайнида қишлоқ хўжалик кўргазмасининг Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон бўлимларини бадиий безашда иштирок этди. Мақсуд Қосимовнинг ижодий фаолияти Тошкентда қурилган маҳобатли меъморчилик иншоотлари билан ҳам чамбарчас боғлиқдир. Муқимий номидаги мусиқали театр биносининг олд кўринишига ўзгача бир ҳусн бағишлаб турган учта ўйма нақшинкор эшикларнинг иккита чекка томондагисини Мақсуд Қосимов безаган. Алишер Навоий номидаги театрда Қосимов ганчкорлик ишларини бажарган ҳамда театр ўриндиқларини ўйма нақшинлар билан безаган. Бунда устага катта ўғли Аҳмаджон ёрдамлашган. Ҳозирги пайтда Ўзбекистон Давлат санъат музейининг халқ амалий ҳунармандчилиги бўлимидаги ёғоч ўймакорлик намуналари орасида Мақсуд Қосимовнинг яратган ижодий ишларидан бир қанчаси доимий кўргазмага қўйилган бўлиб, айниқса, саккиз қиррали стол ва уч табақали панжара эътиборга лойиқ, мукаммал асарлар ҳисобланади. Учта бир-бири билан узвий уйғунликда боғланган, шу билан бирга ўзича мустақил кўриниш касб этувчи «гирих» шаклли нақшинкор қисмлардан иборат панжара пухта ишланганлиги, нафосатлилиги билан ҳар қандай нозиктаъб киши эътиборини торта олади.

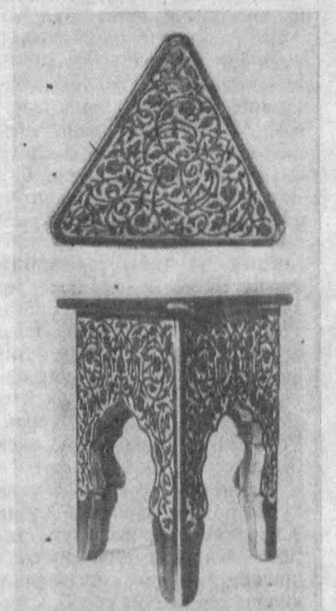

Мақсуд Қосимовнинг ёғоч ўймакорлиги бўйича етиштирган бир қанча шогирдлари борлигини эшитган бўлсамда, уларнинг исм-шарифларини билмасдим. Ижодий услублари ҳам қандай хусусиятларга эга эканини аниқлаш ниятим бўлганлиги сабабли ҳозирги пайтда кўплаб ёшларга ота-боболаримиздан мерос бўлиб қолган санъат сирларини пухта ўргатиб келаётган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Ортиқ Файзуллаев билан учрашиб суҳбатлашдик.

— Мақсуд аканинг устози Сулаймон Хўжаев «паргари» услубида ишлаганлар, — деб сўз бошлади Ортиқ ака. — Мақсуд Қосимов эса ўз мактабини яратган. У киши саккиз ва уч қиррали столларни безашдан асосан ислими услубини текис юзага бепардоз қўллаганлар. Ижодлари шу жиҳати билан алоҳида ажралиб туради. Учта, тўртта ва бешта табақали панжаралар эса «узма» усулини қўллаганлиги билан эътиборли. Ўзбекистон Давлат санъат музейида намойишга қўйилган панжарани ҳам мисол қилиб келтиришимиз мумкин. Ўша ерда уста томонидан маҳорат билан чиройли қилиб ясалган ва ажойиб ўйма безаклар берилган юксак санъат намунаси бўлган катта эшик ҳам бор...

— Устанинг шогирдлари тўғрисида гапириб берсангиз. Сиз ҳам у муҳтарам устознинг таълимини олганлигингизни эшитдим....

— Мақсуд Қосимов жуда меҳрибон устоз эдилар. Ҳунарларини бизга П. Беньков номидаги Республика рассомчилик билим юртида ўргатганлар. Ўшанда ёғоч ўймакорлиги мутахассислиги бўйича таълим берадиган бўлим илк марта ташкил этилган, унда биз биринчи гуруҳ талабалари — мен, Саидазим Қосимов ва Ҳамидулла Рихсиев 1952-1957 йилларда ўқиган эдик. Иккинчи гуруҳ талабалари Эркин Нуралиев, Михаил Маршумов эса 1958 йили битиришган. Ўқишдан кейин ижодий иш билан мен ва Саидазим шуғулланганмиз, холос. Сўнгра ёғоч ўймакорлиги бўлими ёпилиб, 1962 йилда яна тикланган. Шу пайтдан бошлаб у ерда мен ҳам дарс бера бошлаганман. 1965 йилдан бошлаб Саидазим Қосимовни ҳам чақириб дарс беришга жалб этганман.

— Устанинг фарзандларидан бирортаси ота изидан борганми, улар ҳунармандчиликнинг бирор тури билан шуғулланишса керак?

— Албатта! Кичик ўғилларига устозлик қилиб, ҳунар ўргатишимни менга васият қилганлар. Шу сабаб Ҳожиакбар Қосимовга билим юртида ўзим таълим бердим. У ҳозир эркин ижодкор, яхши уста бўлиб етишиб, ота касбини улуғлаб, давом эттириб келмоқда. Халқимиз ўртасида «Ота касби ўғил учун ҳалол» деб айтиладиган нақл бор. Бу бежиз эмас. У кўп ҳолларда ҳаётда ўз исботини топади. Ҳожиакбар ўймакор нақшли эшик ва турли ажойиб безакларни катта-катта масъулиятли ишларни маромига етказиб бажаради. Ҳасан ва Ҳусан ўғилларининг иккови эса асосан дурадгорчилик ишлари билан шуғулланишади...

Ортиқ ака Файзуллаевга ташаккур билдириб, билим юртидан чиқиб келар эканман, кўнглим таскин топиб, руҳим енгиллашганини туйдим. Бунинг сабаби эса таваллудига 90 йил тўлган Ўзбекистон халқ рассоми Мақсуд Қосимовнинг умри яратган ижодий ишлари, шогирдлари, фарзандларининг яхши амалларида безавол давом этиб келаётганлигида, бўлса керак.

Баҳром ТОЖИЕВ.
СУРАТЛАРДА: уста Мақсуд Қосимов ва у ишлаган ишлардан намуналар.

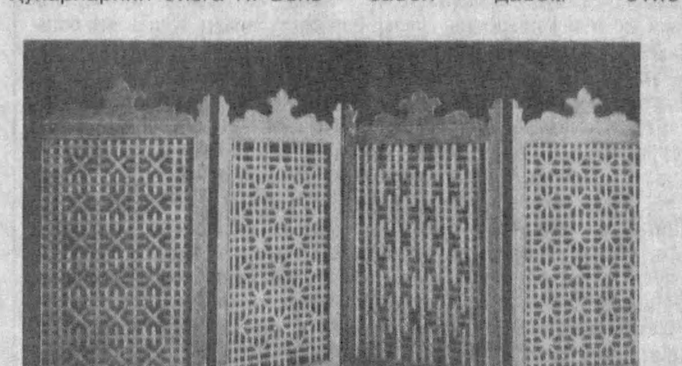

Санъат сеҳри

МУСИҚИЙ САЁҲАТ

«Шоҳсанам», «Хивача ажралиш», «Бухоро эртаклари» каби халқимиз ўртасида муваффақият қозонган кўпгина мусиқий фильмлар ижодкори истеъдодли режиссёр Эдуард Давидов томонидан «Ўзбектелефильм» киностудияси яқинда суратга олинган «Мусиқий саёҳат» фильми мусиқа шинавандаларига муносиб армуғон бўлди.

Ушбу фильмда ўлкамизнинг энг гўзал, файз-ли ва улуғвор гўшалари тасвирга туширилган бўлиб, уни томоша қилган киши Хиванинг Ичан қалъа, Бухоронинг Лабиҳовуз, Самарқанднинг Регистон майдонлари, Тошкент-нинг энг кўркам ерларига беихтиёр мусиқали сайр қилгандай сезади ўзини.

Фильмнинг бош қаҳрамони Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, Дони Зокиров номли ўзбек халқ чолғу оркестрининг ғижжакчиси, халқаро танловлар совриндори Шуҳрат Йўлдошев бўлиб, картинада унинг ижросида ғижжак ва скрипканинг сеҳрли оҳанглари ила ўзбек ва жаҳон мусиқа санъатининг дурдоналари «Тановар» ўзбек халқ куйи, М. Бафоевнинг «Баҳор нафаси», Б. Бекмирзаевнинг «Ёр соғинчи» куйлари, француз композитори Сен Санснинг «Интродукция ва ронда», венгер бастакори Мунтининг «Чардаш», Н. Паганинининг «Қўнғироқча» куйлари майин жаранглайди.

Шуниси эътиборга лойиқки, «Мусиқий саёҳат» фильми Францияда ўтказилган «Буюк Ипак йўли» мавзусидаги фильмлар танловида ҳам намойиш этилиб, мутахассислар таҳсинига сазовор бўлди.

Дилшод ИСМОИЛ.

Олий ўқув юртларида

ҚИЗИҚАРЛИ БАҲС

Жаҳонгир бобомиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги муносабати билан Тошкент молия институтининг ҳисоб-китоб факультетида институт талабалари ҳамда молия лицейи ўқувчиларининг иштирокида «Соҳибқирон Амир Темур ҳақида биз нима биламиз?» мавзуида билимлар синови мусобақаси бўлиб ўтди. Бу қизиқарли баҳсда лицей ўқувчиси Н. Қўлдошева, талабалардан А. Дониёров, А. Ткаченко фаолликлари муносиб баҳоланиб, улар фахрли ўринларни эгалладилар. Мусобақа ғолибларига қимматбаҳо мукофотлар топширилди.

Ушбу тадбирда шоир Нусрат Каримов, институт ректорининг ўринбосари Н. Обломуродов, олимлардан Ҳ. Собиров, Т. Аҳмедов, А. Ризақулов, А. Сотиболдиев иштирок этдилар.

Асомиддин ХАЛИЛОВ.

Тараққиёт уфқлари

САҲРОИ КАБИР СУВИ

Саҳрои Кабирнинг Ливия чўлларида жойлашган Серир шаҳри остида улкан сув ҳавзаси борлиги аниқланганди. Эндиликда мана шу сувни ер юзасига олиб чиқиш ишлари амалга оширилмоқда. Сувнинг бу майдонда йиғилганига тахминан қирқ минг йилча бўлган деган фикрлар мавжуд бўлиб ундан фойдаланиш халқ хўжалигига кўп фойда келтириши мумкинлиги ҳисобларда кўрилди. Шуни инобатга олган мутахассислар чўлда 270 скважина қазиш ишини бошлаб юборганлигига ҳам бирмунча вақт ўтди. Келажакда ичимлик суви Ўрта Ер денгизи қирғоқларида жойлашган Ливия, Триполи, Бенғози ва шу каби бошқа мамлакатларга қувурлар орқали узатилади. Порт шаҳри Марсаэл-Бурайкада қурилган темирбетон заводи диаметри тўрт метрлик катта, оғирлиги 73 тонна келадиган қувурлар секцияларини ишлаб чиқара бошлади. Улкан қурилиш асримиз охирида тугалланади...

АКС САДОЛАР ОҲАНРАБОСИ

Ер куррасининг бирмунча совуқ ўлкаларидан ҳисобланмиш Ирландиянинг табиати ўзига хос бўлиб у гўзаллиги, фусункорлиги ва тоғларининг ажойиб кўриниши билан сайёҳларни ўзига ром этади. Мамлакат жанубида жойлашган тоғлар остига келиб овоз чиқарсангиз ажойиб ҳодисага дуч келасиз. Тоғлар сизнинг овозингизни кетма-кет қайтараверади — овозингизни камида юз марта қайтадан эшитасиз. Овозингиз бир-бирига уланиб кетадики, гўё мусиқа товушлари янграётгандек туюлади. Лох-Лейн кўли яқинидаги Крантуилла тоғи тепасига чиқиб қичқирган одам овози акс садоси, айниқса, узоқ вақт давом этади.

ИШИ ЮРИШГАН ФЕРМЕР

Эрдфорлик фермер (Англия) Д. Браун қўйларнинг умрини узайтириш мақсадида тиш дўхтирларига мурожаат қилиб муваффақиятга эришди. Қариб қолган қўйлар овқат ейиши қийинлашиб қолганлигидан ориқлаб кетиши ҳоллари эндиликда деярли йўқолди. Ишбилармон фермер швейцариялик мутахассислар тайёрлаб берган металл тишни уларнинг жағига жойлаштириб қўйишга муваффақ бўлди. Фермернинг иши юришиб кетди.

Қудрат АҲМЕРОВ, муҳандис.

ТОМОРҚА

Шаҳримизда гул шайдолари, гўзаллик яратаётганлар талайгина. Улардан бири Маҳмуда Фатхуллаевадир. Шаҳримизнинг Акмал Икромов туманидаги Маннон Уйғур кўчаси бўйлаб ҳалқа йўл томон чиқар эканмиз Маҳмудахон яратган жаннатмакон ҳовлига кўзингиз тушади. Бугунги кунда ушбу хонадон соҳибасидан ҳамма маслаҳат сўрайди. Бу бежиз эмас, албатта.

Қўш табақали дарвозадан кириб борар экансиз, кеч куз бўлишига қарамасдан ҳовлида гуллар чаман бўлиб очилиб ётганини кўрасиз. Мевали дарахтларнинг барча туридан топилади. Ҳовлининг бир томонидаги ишкомларда кечки узумлар пишиб, ғужумлари новдаларга тизилиб турганига кўзингиз тушса, ҳовлининг иккинчи томонидаги ҳосили йиғиб олинган ток занглари экишга тайёрлаб қўйилганини кўрасиз. Хонадон соҳибасини эса шинамгина иссиқхонада учратдик.

— Ҳорманг, Маҳмудахон. Ҳовлини жаннат қилиб юборибсиз. Кўриб ҳавасимиз келди. Шунча юмушлардан ортиб иссиқхонадаги ишларга қачон улгурасиз?

— Мен бу юмушлардан завқланаман. Чунки гулларни севаман-да. Яшнаб турган гулларни кўрсам чарчоқларим ҳам ёзилиб кетади.

— Баъзи хонадонларда баҳор ҳамда ёз фаслларида ҳам бир туп бўлсада гул кўчатини учратмаймиз. Кеч куз бўлишига қарамай ҳовлингизда ранг-баранг гуллар очилиб турибди. Унинг устига иссиқхонага ҳам нималардир экаётганга ўхшайсиз?

Ҳамшаҳарларимиз

ГЎЗАЛЛИК ШАЙДОСИ

— Тўғри топдингиз. Баъзи одамлар оддий гулни ҳам парвариш қилишни билмайдилар ёки эринадилар. Агар ерга яхши қараб, гул кўчатларининг хусусиятларини яхшилаб ўргансангиз бир жойнинг ўзида кетма-кет гуллайдиган икки-уч хил гул кўчатларини ўтқазиш мумкин. Уларни шундай ўтқазиш кераккки, гуллаш вақти бирин-кетин бўлсин, ҳамда шакллари уйғунлашиб ажиб бир манзара ҳосил қилсин. Бу албатта уй эгасининг дидига ва уқувига боғлиқ. Масалан, мен лола, наргис гул, гладиолус, пиён гул, атиргул, гултожихўроз гулларини шундай кетма-кетликда ўтқазаманки, бири гуллаб бўлгач ўрнини иккинчиси тўлдиради. Орадаги бўш жой ҳам билинмайди. Бошқа гулларни ҳам ўтқазишда уларнинг гуллаш вақти ва хусусиятини ҳисобга оламан. Энди иссиқхона ҳақида гапирсак, бу ерда гул ўстириш табиат бағридагидан нисбатан қийинроқ. Чунки гуллар ниҳоятда нозик, гўё ёш болага ўхшайди. Шу боис уларга худди гўдакни парваришлагандай эътибор билан қараш керак. Маданий гуллардан энг қимматлилари кала, лола, атиргул, гладиолус, хризантема, чиннигуллар иссиқхоналарда етиштирилади. Бу гуллар бир-биридан ёруғ ёки соя жойни, ҳавонинг нам ёки қуруқ бўлишини хоҳловчи, салқинда ўсувчи ва шунга ўхшаш жиҳатлари билан фарқланади. Масалан, кала нисбатан кенг тарқалган, кўп парвариш талаб этмайдиган ўсимлик бўлса, лола эса анчагина инжиқроқ гуллар сирасига киради. Кўпчилик бошловчи гулчилар тажрибасизлик қилиб, унинг хусусиятини тушунмай ўғитларни кўп бериб пиёзини чиритиб қўядилар, ё гуллари калта бандли бўлиб очилади ёки умуман гул ололмайдилар. Майнинг охиридан то кеч кузгача атиргуллар гуллаб туриши учун, унинг эркин ўсиши, айниқса, кўчат, қаламча ва пайванд қилиш учун новдаларини кўп қирқмаслик керак. Фақат кеч кузда суғориш тўхтатилади ва ердан 25 сантиметр баландликда қирқиш ўтказилади. Ўғит солиниб, чопиқ чуқур олинади, унли тунлам касаллиги тарқалмаслиги учун фундазол эритмаси билан ишлов берилади. Ноябрнинг охири ва декабрнинг бошларида кесилган атиргуллар бир ой давомида паст ҳароратда сақланади. Декабрнинг охирига келиб иссиқхонадаги ҳароратни 18—25 даражагача кўтариш талаб этилади.

Лола баҳор гули ҳисоблангани учун кўпчилик гулчилар уни 8 март байрамига етказиб чиқаришга ҳаракат қиладилар. Бунинг учун лола пиёзини то экилгунга қадар 5—9 даража иссиқликда сақланади. 20 октябрдан бошлаб экишга киришилади. Ҳароратнинг 17—24 даража иссиқликда бўлишини назорат қилиб бориш керак. Январнинг ўртаси ва охирида лола ниш уриб чиқиши билан уларнинг ўсиши ва ривожланишига эътибор бериш керак. Юқори ҳарорат гуллашини тезлаштирса, пасткиси эса умумий ўсиши ва гуллашини секинлаштиради.

Чиннигул — усти ёпиқ ерда ўстириладиган етакчи гуллардан биридир. Юқори сифатли гул олиш учун иссиқхонани ҳаддан ташқари иситиб юбориш керак эмас. Агар имконият бўлса иссиқхонани ноябрнинг охиридан бошлаб, декабрь-январь ойларида ҳар куни қўшимча равишда ёритилиб борилади. Шунда ўсимликнинг гуллаши тезлашади. Унинг айланасини ошириш учун асосий ғунча ҳосил бўлганда ён ғунчалари олиб ташланади.

Кўпчилик иссиқхонаси бор гулчилар гладиолус етиштириш билан шуғулланадилар. Ноябрь ва декабрь ойларида туганак пиёзлари ўтқазилади. Ҳарорат 17—21 даража иссиқликдан ошмаслиги керак. Шунда мартнинг бошида гладиолусларнинг бир қисми гуллайди. Гладиолуслар ривожланиши давридан кунлар қисқа бўлганлиги учун уларнинг тўғри ўсиши ва ривожланиши учун декабрь ва январь ойларида кунига қўшимча 5—7 соатдан сунъий ёриткичлар билан ёритилади. Аксинча ёруғлик ва ҳарорат режимига риоя этмаслик натижасида, аввало, гуллаши кечикади ҳамда новдалари нозик, ингичка бўлиб қолади. Натижада гулларини кўтараолмай синади.

Истардимки, баҳор, бахт ва шодлик даракчилари бўлган гуллар ҳар бир хонадонда етиштирилса. Шунда табиатнинг жонланиб туришига муносиб ҳисса қўшган бўлардик. «Кўз қўрқоқ, қўл ботир», — деган мақол бор халқимизда. Гул ўстиришнинг ҳеч қийин жойи йўқ. Фақат иштиёқ ҳамда меҳнат бўлса бас...

Ҳа, Маҳмудахон гапнинг индаллосини айтди. Кимки меҳнатсевар бўлиб, эзгуликка ва гўзалликка интилиб яшаса, ўшанинг турмуши гаштли ва лаззатли, хонадони эса доимо файзли бўлади.

Дония ЗОКИРОВА.

Кўз юмушлари

ТОК КЕСИШ ВА УНГА ИШЛОВ БЕРИШ

Ток кўп йиллик ўсимлик бўлиб, баҳор келиши билан кўплаб бир йиллик навда чиқариш хусусиятига эга. Токни ҳар йили кузда ва баҳорда кесиб турилади. У 50 ва ундан ортиқ йил яшаши мумкин.

Токни чап қўл билан зангини босиб, ток қайчи билан кесиш керак. Агар кесиладиган занг йўғон бўлса, ўткир арра билан буток қолдирмай танасига тақаб қирқилади. Шунда ток ўз ярасини тез вақт ичида ёпиб кетади. Уни сўри устига ўстириш учун уни сўридан 20 сантиметр қочириб экилади. У экилганда синмаслиги ва ёрилмаслиги учун уни кўмиладиган томонга мойил қилиб экиш керак. Кесиб кузда кўмилган токни эрта кўкламда очиб сўрига кўтаришда яна кузда осонгина ётишига мослаб боғланади. Шу усулни ҳар йили такрорлаб ёшлигидан ўргатсак, токка зарар етказмай кўп йил ҳосил олишга эришамиз. Агар ток кузда кўмганда синса ёки ёрилса заифлашиб, тезда ҳосилдан қолиши мумкин. У кучли ўсаётган бўлса, 5—10 метргача боради. Кучсиз бўлса, нимжон ҳамда қисқа ўсади. Агарда кесиладиган токнинг новдасини кесилганда камроқ ҳамда қисқароқ қўйиб қирқилади. Новда кучсиз ва қисқа ўсган бўлса, узунроқ ҳамда кўпроқ новда қўйиб қирқилади. Шу усулда қирқилган ток ҳар йили мўл ҳосил беради. Ток кесганда унинг тана шохларида буток қолдирмай, тозалаб кесилса мақсадга мувофиқ бўлади.

Агар токни кузда кесмасдан кесиш кўкламга қолдирилса, кесилмаган ток қиши билан танадаги ўсган ҳамма керакли ва кераксиз узун-қисқа новдаларга баробар озуқа бериб кўкламгача озиқлантириб чиқади. Шуни ҳисобга олиб кузда кесиш катта аҳамиятга эга. Ток кесишда унинг паст томонидан бошлаб юқори томонга қараб қирқишга эътибор бериш керак. Қишки совуқдан новдаларнинг зарарланишини ҳисобга олиб уларни 20—30 фоиз ортиқроқ ҳамда узунроқ қилиб қирқиш керак. Энг яхши пишган бақувват новдаларини танлаб келаси йил ҳосили учун қолдириб кесилади. Агарда ҳар йили токнинг ортиқча, қуриб қолган новдалари кесиб турилмаса, унинг танаси тезда қариб ҳосил беришга яроқсиз бўлиб қолади ва тезда қуриб қолиши мумкин.

Токда икки хил новда бўлади. Биринчиси думалоқ, иккинчиси япалоқ. Япалоқ новда икки ўзакли бўлади. Ток кесилаётганда новдалар етарли бўлса, япалоқ новдалар кесиб ташланса ҳам бўлади.

Узум новдаси паст томондан қирқилиб, 3—4—5 бўғим қўйилиб кесилади. Ўрта қисмидаги новдалардан 3—4 бўғим қолдирилади. Токнинг уч томонида кучли ўсган, тоза пишган новдани эса 10—15 бўғим қўйиб қирқилади. Ток кесганда сўрининг охирида 1—1,5 метр ток новдаси ўсиши учун жой қолдириб кесиш керак. Бўш жой қолмаса ток ўсганда сўридан ошиб ҳосил беради. Бу эса токнинг бузилишига олиб келади.

Токдан мўл ва сифатли ҳосил олиш учун кузги ва баҳорги ишловларга катта эътибор бериш зарур. Энг аввало, токнинг туплари таги 50 сантиметр чуқурликда чопилади. Чунки ер юзи билан ток ишловида одам юрганлиги сабаб қотиб зичлашган бўлади. Зичлашган ер тагидаги илдизлар ҳаводан фойдаланмай заиф ўсади. Шунинг учун токнинг таги энг камида бир метр кенгликда ва 50 сантиметр чуқурликда юмшатилади. Шу ишловда бегона ўтлар ҳам йўқолади. Токнинг кундасидан 70 сантиметр қочириб 50 сантиметр чуқурликда ариқ олинади. Бу ариқ кузда, қишда ва баҳорда сув бериб туриш учун кавланади. Ариқ ичига чириган гўнг солиб, устидан сув қўйиб турилади. Бу соҳибкорлар тилида яхоб суви деб аталади. Қишда ва кузда берилган сувнинг аҳамияти катта. Қишда яхоб суви берилса, нами ернинг таг қатламигача етиб боради. Натижада токнинг ўсиши ҳамда озуқа шимиши учун қулайлик туғилади. Кузда ишлов бериш ток кўчати тагидаги ҳашаротларни йўқотади. Олинган ариқнинг усти куздан то кўкламгача ёпилмай туриши керак.

Туроб МУҲАМЕДОВ,
миришкор боғбон.

СУРАТДА: Туроб Муҳамедов томорқа участкасида токларга ишлов бермоқда.

Рашид Галиев олган сурат.

Сўраган эдингиз...

ПОМИДОРНИ СУНЪИЙ ЕТИЛТИРИШ

Сунъий етилтириб пиширишга ҳамма помидор ҳам ярайверадими ва бу иш қандай бажарилади?

Шарофат САМАДОВА, **Шайхонтохур тумани, Камолон маҳалласи.**

Баъзан помидор меваларининг бир қисмини яхши етилиб пишишини кутмай йиғиб олишга тўғри келади. Улар ҳарорати 20—25 даража атрофида ушланадиган ёруғ, шамол кириб турадиган хоналарда қизартирилади.

Сунъий етилтириладиган помидорларни тупидан эҳтиётлаб узиб олинади. Совуқ урган помидорни пишириб бўлмайди. Меваларни кечалари ҳарорат 5 даражадан ортиқ бўлгандагина тупида қолдириш мумкин. Сунъий етилтириладиган помидор соғлом, шикаст етмаган бўлиши керак.

Совуқ тушишидан бир неча кун аввал помидор тупи илдизи билан суғуриб олинса ҳам бўлади. Бунда илдиз билан чиққан нам тупроқ ҳам қоқиб ташланмайди. Тупи боғланиб юқорига осиб қўйилади. Шундай қилиб мевалар бирин-кетин етилиб пишаверади.

ОҚ ЧИРИШ КАСАЛЛИГИДАН САҚЛАНИШ

Кўпинча қишга ғамлаб қўйилган сабзилар чириб кетади. Бунинг сабаблари ва олдини олиш чоралари ҳақида маслаҳат берсангиз.

Фарида ШОЖАЛИЛОВА, **Миробод тумани, Файзиобод маҳалласи.**

Илдизмевалилар оқ чириш касалига чалинганда тўқималари юмшаб кетади, уларда замбуруғлар ривожланади. Зарарланган илдизмевалар уруғлик учун экилганда нобуд бўлади. Зарарланиш манбаи тупроқ ҳамда ўсимлик қолдиқлари ҳисобланади, чунки уларда касаллик қўзғатувчилар қишлайди. Шундай қилиб, замбуруғ илдизмевани даладаёқ зарарлаган бўлади. Омборхоналарда ҳам касаллик тупроқ ва олдинги йилги сабзавот ҳамда ўсимлик қолдиқлари орқали тарқалади. Замбуруғ сабзидан ташқари яна карам, лавлаги, петрушка, сельдерей ҳамда помидорни ҳам зарарлайди.

Касалликнинг олдини олиш учун маҳсулот сақланадиган жойни яхшилаб тозалаш, оқлаш ва зарарсизлантириш керак. Қишга сақланадиган сабзавотларни кўздан кечириб уларнинг шикастланган, ириган ва чириганларини ажратиб сараланади. Сақлаш қоидасига риоя қилиш ҳамда сабзавот орасига солинадиган қумни ҳар йили янгилаб туришни унутмаслик керак.

ЎҒИТЛАРНИ САҚЛАШ

Маъдан ўғитлар, парранда гўнгини қандай сақлаш керак?

Фахриддин ЛАТИПОВ, **Собир Раҳимов тумани, Абдулла Набиев маҳалласи.**

Маъдан ўғитлар усти ёпиқ, ёғоч полли жойларда сақланади. Улар нам тортмаслиги учун ерда сақламаслик керак. Қуруқ жойда эса жуда яхши сақланади. Агар хонанинг ҳавоси намроқ бўлса, ўғит устини брезент ёки бўйра билан беркитиш керак. Нотўғри сақланганда азотли ёки калийлик ўғитлар босилиб, зичлашиб кетади, жумладан суперфосфат сочилмайдиган бўлиб, озиқлик қийматини йўқотади.

Гўнгнинг устини яхши беркитиб, зич уюм ҳолида сақлаш керак. Гўнг шилтасини ўтказмайдиган, масалан, соз тупроқли ерга аввал 25—30 сантиметрли сомон қатлами тўшалади, сўнгра гўнг босилади. Уюмнинг ҳамма ёғига тупроқ сепилади. Гўнг 8—10 ойда яхши чирийди. Унинг таркибидаги азотнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик учун унга суперфосфат ёки фосфорит уни қўшилади.

Парранда гўнгини тупроққа аралаштириб уюм ҳолида қуруқ жойда сақланса, ундаги азот миқдори камаймайди, сув тегмаса озиқ моддалари ювилиб кетмайди. Азот нобудгарчилигининг олдини олиш учун ахлатга суперфосфат, яъни 10 килограмм ахлатга 1,5—2 килограмм ҳамда гўнгнинг 10 фоизи миқдорида чиринди қўшиш мумкин. Парранда қипиқ ва пўчоқларни сепиш ярамайди, улар ўғитнинг сифатини пасайтириб юборади.

Мутахассислар маслаҳати асосида

Доно АҲМЕДОВА тайёрлади.

РЕЗАВОР ЭКИНЛАР ЭКИЛГАНДА

Мева-резавор экинлар ичида қулупнай, қорағат (смородина), малина, крижовник ва чаканда (облепиха)га аҳоли ўртасида талаб катта. Улар жуда мазали, парҳезбоп бўлиб, қайта ишлаш учун жуда яхши хомашё ҳам ҳисобланади. Уларнинг хушбўй мазаси, таркибида организм учун зарур бўлган дармондорилар, маъдан тузларнинг кўплиги ҳамда шифобахш хусусияти туфайли севиб истеъмол қилинади. Улар тез мевага кириши билан ажралиб туради. Уларни бачкиси, қаламчасидан пархеш қилиб, тупларни бир неча бўлакларга бўлиб кўпайтириш мумкин. Октябрь ойининг охири ҳамда ноябрь ойининг бошларидан бошлаб томорқа ерларида турли мевали ва резавор кўчатларини экишнинг айни даври бошланади.

Қулупнайнинг яхши ўсиб, мева тугиши учун зарур бўлган шароитлардан бири жойнинг тўғри танланишидир. Унинг учун ёруғлик яхши тушадиган, шамолдан пана, сув билан яхши таъминланган ерни танлаш керак. Мазкур экин экиш учун нисбатан текис ёки нишаброқ, сизот сувлари ер юзидан бир метр чуқурликда жойлашган бўлиши керак. Қулупнай учун энг яхши нишаблик — жануби-ғарбий ва шимоли-ғарбий қиялик бўлиб, бунда тупроқ тез қуриб кетмайди. Қулупнайни дарахтлар экилмаган ерга ёки ёш ниҳоллар оралиғига жойлаштириш мумкин. Экинлар зичлаштириб экилганда қўшимча ўғит солишни унутмаслик керак. Унинг ёнига саримсоқ экса бўлади.

Қулупнайни баҳорда, ёзда ва кузда экиш мумкин. Кузда экилган кўчатлар яхши тутиб кетади. Экиннинг қишдан яхши чиқиши учун ерни қишда чопиқ қилиш керак, гўнг солиб, устига похол ёки қипиқ ёпилади. Кўчатнинг тутиб кетиши экиш техникасига жиддий риоя қилиш, кўчатнинг сифати, тупроқнинг нам ва ҳавонинг етарли бўлишига боғлиқ. Уни 5—7 сантиметрли чуқурча қазиб қўлда экилади. Бунда илдизларнинг букланиб ва учки куртакни тупроқ билан кўмилиб қолишига йўл қўймаслик керак. Майда туплар яйратиб экилганда илдизлар очилиб қолади, ўсимлик қурийди. Чуқур қилиб кўмилганда эса устки куртак тупроқ остида қолиб кетади ва тез-тез суғориш натижасида чирийди. Қулупнайни тўғри ўтқазиш учун илдиз қисмининг узунлигига қараб чуқур кавлаш, кўчатни чуқурга туширгач, илдиз бўғзига қадар тупроққа кўмиш керак, сўнгра кўчат ўзини яхши тутсин учун атрофдаги тупроқни шиббалаш лозим. Илдиз атрофида бўшлиқ қолдирмаслик керак, акс ҳолда у сўлиб, моғор босиб чириб кетади. Намни яхши сақлаш мақсадида ёш ниҳол атрофига чиринди ёки қуруқ тупроқ сепилади.

Қорағат экиш учун жой танлашда аввало ернинг сув ўтказувчанлигига алоҳида аҳамият бериш зарур. Унинг илдиз қисмига мос келувчи сизот сувларнинг чуқурлиги тупроқнинг юқори қисмидан 1,5 метрдан ошмаслиги керак. Агарда сизот сувларининг даражаси ошиб кетса, қорағат экинлари ёмон ўсади ва кам ҳосил беради. Буни суғориш ишларида ҳам ҳисобга олиш зарур. Қорағатни кузда ва баҳорда ҳамда қишнинг илиқ кунларида экиш мумкин. Куз — экиш учун энг қулай муддатдир. Кузда илиқ кунларнинг чўзилиши ва тез-тез ёмғир ёғиб туриши унда янги илдизлар ўсиб чиқиши учун яхши шароит яратади. Уни экишдан ёки ўтқазишдан аввал илдиз қисми яхшилаб текширилади, синган новдалари бўлса, кесиб ташланади.

Тупроқ юзаси текислангандан сўнг, қатор ҳамда қатордаги экиш жойи аниқланиб режалаштирилади, кейин чуқурчалар қазилади. Қора қорағат кўчатини экиш учун кенглиги 30, чуқурлиги 50 сантиметрли чуқурчалар кавланади. Олтинсимон қорағатнинг илдиз қисми анча ўсиқ бўлганлиги учун кенглиги 40, чуқурлиги 60 сантиметрли чуқурчалар қазиб тайёрланади. Ҳар бир чуқурчага ўсимликнинг ривожланиши, ҳосилга киришини тезлатиш учун тупроқ билан маъданли ўғит ҳамда гўнг аралашмаси солинади. Ўғитланмаган буталар секин ўсади ва тезда қариб қолади. Кўчатни илдизи сўлиб қолмаслиги учун дарҳол сув қуйилади ва кўмилади.

Экиш учун фақат яхши ривожланган, соғлом кўчат танланади. Ўтқазиш қулай бўлиши ва қишда яхши сақланиши учун кўчат новдалари кесилмайди. Илдизлари аста текисланиб, яхши тутиб кетиши учун гўнг, тупроқ ва сув аралашмасига ботириб олинади ва сўнгра чуқурчага экилади. Экишни икки киши бажаради: бири бутани кўчатхонада экилганига нисбатан чуқурроқ, қаторлар бўйича 45 градус бурчакда қия ушлаб туради. Иккинчи киши илдизни тупроқ билан кўмади ва устини оёқда зичлаб шиббалаб қўяди. Қиялаб экилган новда яхши ўсиб, кучли бута яратиш учун асос бўлади. Кўчат экилгандан сўнг қўлда суғориш учун ариқчалар олинади. Агар суғориш тармоғи бўлмаса ҳар бир кўчат тагига чуқурча ўйилади ва бир-икки тупга бир челак миқдорида сув қўйилади. Бунинг учун илдиз орасидаги барча бўшлиқлар тупроқ билан тўлдирилган бўлиши керак. Бу илдизларнинг яхши тутиб кетиши учун имкон яратади.

Малина — томорқаларда кенг тарқалган қимматли экин. Унинг меваси ўзининг ажойиб мазаси ва хушбўй ҳиди билан ажралиб туради, у истеъмол қилинувчи маҳсулот сифатидагина қимматли бўлмай, балки шифобахш ҳамдир. У бир ерга кўчирилмасдан 10—12, баъзан ундан ҳам кўпроқ йил ўсади. Шунинг учун майдон танлашга алоҳида эътибор берилади. Малина учун совуқ шамоллардан тўсилган, ҳосилдор ҳамда сув қатлами ер юзасидан 1,5 метрдан паст бўлган майдонлар ажратилади. У чириндига бой, таркиби яхши ҳамда сувни яхши ўтказувчи қумлоқ ва қумоқ тупроқли ерларда тез ривожланади, мўл ҳосил беради ва кўп йил ўсади. Уни октябрь охири ва ноябрь бошларида ёки эрта баҳорда эккан маъқул. Кузда экилган ниҳоллар яхши ўрнашиб олади ва эрта баҳордаёқ ўса бошлайди. Малина илдиз бачкиларини қатор оралиғи 1,5—2 метр, қатордаги оралиғи 0,5 метр, эни ва чуқурлиги 40 сантиметр қилиб олинган чуқурларга ўтқазилади. Экишдан олдин илдиз тизими синчиклаб текширилади, касалланган, синган ёкин зарарланган илдизлари кесиб ташланади, жудаям узун илдизлари қисқартирилади. У шундай ўтқазилиши керакки, унинг илдиз бўғзи ер сатҳига тўғри келсин, сўнгра чуқурчадаги илдизлар ҳар томонга баравар тараб ўрнаштирилади, устига тупроқ сепилиб, ниҳол енгилгина силкитилади ва тупроғи зичланади. Кўчат ўтқазилган заҳоти ҳар бир чуқурчага 5—6 литр сув қуйилади, чуқурчалар усти гўнг, торф ёки қуруқ тупроқ билан беркитилади, поясининг тупроқ юзасидан устки қисми қирқилиб, бир жойга тўпланади ва ёқиб юборилади.

Равшан АБДУЛЛАЕВ,
Сиюм ЯГУДИНА,
қишлоқ хўжалик фанлари номзодлари.

Мутахассис маслаҳати

УРУҒ СЕПГАНДА

Томорқа участкасида одатдагига нисбатан 2-3 ҳафта илгари сабзи, петрушка, селлерей, лавлаги, пиёз, салат, кашнич, отқулоқ, укроп етиштириш мумкин. Бунинг учун уруғлар қиш олдидан, кеч кузда сепилади.

Ишнинг натижаси томорқадаги ерни тайёрлашга кўп жиҳатдан боғлиқ. Ер текис, унумдор, қишги шамоллардан ҳимояланган бўлиши даркор. Экишга оз қолганда ер тайёрланади. Бунинг учун экинзордан ҳосил йиғиб олингач, ундан қолган поялар, барг, илдизларни териб олиб ташланади. Сўнгра тупроқни ағдариш керак. Ернинг кучсизланишига йўл қўймаслик учун маъдан ўғитлар ёки иложи борича маҳаллий ўғит солган маъқул. Маҳаллий ўғит, яъни уй ҳайвонларидан чиқадиган чиқинди бир қатор устунликлари билан ажралиб туради. Чунки унда органик моддалардан фосфор ва азот моддалари жуда кўп. Шунингдек, ерга ўсимлик қолдиқларини майдалаб солиш мумкин. Ўсимлик қолдиғида эса асосан калий, кальций ва натрий моддалар учрайди. Ерни ўғитлаганда маҳаллий ўғитни бир метр квадратга 3—3,5 килограммдан, суперфосфатни калий хлор билан аралаштириб ҳар квадрат метрга 25 граммдан солинади. Азотли ўғитларни эса баҳорда ҳар квадрат метрига 10—15 граммдан берилгани маъқул.

Гулпоя чиқармайдиган турлари, унувчанглиги яхши бўлган уруғлар ноябрь ойидан бошлаб экилади. Бунинг учун 5—6 сантиметр чуқурликда эгат олинади. Тупроқ чўккан жойларнинг эгати саёзроқ бўлади. Уруғлар 1,5—2 сантиметр чуқурликда тупроққа аралаштириб экилади, пиёзбоши эса 3—4 сантиметр чуқурликка қадалади. Енгил тупроқли ерларга чуқурроқ, оғир тупроққа эса юзароқ кўмилади. Уруғлик чиринди билан мульчаланади. Уруғ совуқ тушгунча униб чиқади ва қишга киради. Эрта баҳорда тупроқ юмшатилиб, бегона ўтлар юлиб ташланади, ўсимликлар ягана қилинади ва устига плёнка ёпиб қўйилади. Кейинги парвариши одатдагича бўлади.

Абдуфаттоҳ АБДУЛЛАЕВ,
қишлоқ хўжалик фанлари номзоди.

Машҳур кишилар ҳаётидан

ШУҲРАТ КЕЛТИРГАН ИСТЕЪДОД

Машҳур америкалик киноактёр Арнольд Шварценеггернинг номини эшитмаганлар кам бўлса керак. У асосан кинода шуҳрат қозонган, аслида эса культуризм-бодибилдинг бўйича юксак натижаларга эришган энг таниқли спортчи ҳамдир. Шварценеггернинг ёши яқинда элликка тўлади. Австриянинг Грац шаҳарчасидаги полициячи оиласида туғилган Арнольд ёшлигида соғлиги-ю, кучи билан тенгдошларидан фарқ қилмас эди. Мактабда ўқиб юрганида озғин ва новча йигитчани ҳеч ким назарига ҳам илмасди. 1963 йили ёзги таътил даврида у культуризм билан астойдил шуғуллана бошлайди ва кўп ўтмай синфдошлари унинг қоматига ҳавас билан қарай бошлайдилар. Мўминқобилгина Арнольд жисмоний машқлар бажариш билан бирга мушакларни катталаштирувчи аллақандай моддалар истеъмол қилганми, ҳар ҳолда у соат сайин ўсаётгандек эди. Шу маромда кетиб, аввалига «игна ютгандек» озғин бўлган Шварценеггер тўрт йилдан сўнг ҳаваскорлар атлетизми бўйича жаҳон чемпиони бўлди-қўйди. Унга профессионал культуризм бўйича таниқли мураббийлар эътибор бериб, фойдали шартномалар тузишни таклиф этадилар. Шундай қилиб, Шварценеггер Америкага йўл олди. («Буюклар қишлоқда туғилиб, шаҳарларда яшаб ўтадилар», деган матал бежизга эмас-да).

1970 йил Арнольд Шварценеггер учун омадли бўлди. Ўшанда у профессионаллар ўртасида «Олимпия паҳлавони» унвонини қўлга киритиб, кетма-кет 6 йил ғолиблик туғини ҳеч кимга бермади. Бугунга келиб эса, Арнольд дунёдаги энг номдор ва кўп унвонли культурист ҳисобланади: унинг ҳисобида профессионаллар ўртасидаги энг нуфузли турнирларда эришилган 15 та ғалаба, шунингдек, 7 маротаба «Олимпия паҳлавони» унвонлари бор.

Мана, унинг қадди-қомати, мушакларининг ўша пайтдаги ўлчамлари: бўйи — 188 сантиметр, оғирлиги — 107 килограмм, билагининг айланаси — 56 сантиметр, кўкраги — 145, бели — 86, сон ва болдир мускуллари мос равишда 73 ва 51 сантиметр келарди.

Етмишинчи йиллардан Шварценеггернинг кинематографиядаги фаолияти бошланди. У қатнашган илк фильмнинг номи «Геракл Нью-Йоркда» деб аталарди. Шундан сўнг у яна қатор киноларда роллар ижро этди. Табиийки, Арнольдга кўпроқ «супермен», яъни ғайриоддий кучқувватли, баҳайбат паҳлавонлар роли таклиф этиларди. Унинг қаҳрамонлари камгап ва жиддий, асосий урғу эса уларнинг мушт ва қадди-қоматларига қаратилади.

Арнольд Шварценеггернинг таржимаи ҳолида «энг» сўзи жуда кўп такрорланади: бугунги кунда у дунёда энг кўп ҳақ оладиган, кинолари энг кўп сотиладиган, энг кўп реклама қилинадиган актёр ҳисобланади. Кинокомпаниялар у қатнашган фильмларни реклама қилишда энг қимматбаҳо усулларни қўллашдан чўчимайдилар, чунки бунинг эвазига ақл бовар қилмайдиган катта фойда келиши деярли кафолатланган, деса ҳам бўлаверади. Масалан, «Коламбия пикчерс» кинокомпанияси биттагина реклама учун бир неча ўн миллион долларга Арнольд Шварценеггернинг 23 метрли улкан пуфак — «ҳайкали»ни ясатиб, уни Нью-Йорк шаҳри марказига вақтинча ўрнатганлар. Яна бир кинокомпания эса ҳали ҳеч кимнинг хаёлига ҳам келмаган реклама усулини қўллаган. Улар АҚШ миллий астронавтика марказидан нақ 400 миллион (!) доллар тўлаб, битта... фазовий ракетани ижарага олганлар. Самога кўтарилиш арафасида турган кеманинг ён двигателларига эса улкан ҳарфлар билан Арнольд Шварценеггер ва у қатнашган энг сўнгги ур-сур фильмнинг номи ёзилган эди. Ҳа, жаноб Шварценеггер бундай «самовий» шон-шуҳратга ўзининг бетиним ва астойдил меҳнатлари туфайли ҳақли равишда эришган.

Машҳур актёр ҳаёти ҳақида яна бир неча маълумотлар: Арнольд 1986 йили АҚШнинг собиқ Президенти, Жон Кеннедининг жияни, Америка телекомпанияларидан бирида сухандон бўлиб ишлаган Мария Шрайверга уйланди. Ушбу никоҳ туфайли Шварценеггер Американинг юқори табақадаги киборлари даврасига янада «расмий» суратда, чуқурроқ кириб боришга эришди.

Ҳозир Арнольднинг битта қизи бор, уни ҳам культуризмга ўқитиш ниятида. Голливуднинг машҳур «юлдуз»лари орасидаги одатга кўра, ҳозирги «бели бақувват» пайтида Шварценеггер ҳам кексаликнинг «қора кунлари» ғамини еб, тижорат ва бизнес билан муваффақиятли шуғулланмоқда. Учта ёрқин «юлдуз» — Шварценеггер, Силвестр Сталлоне ва Уиллис Мурлар биргаликда дунёнинг турли катта шаҳарларида «Голливуд сайёралари» деб номланган ресторанлар тизимини очмоқдалар. МДҲ давлатлари ичида ана шундай илк ресторан ҳозирча Москвада ишлаб турибди. Истеъдод, омад ва астойдил меҳнатларининг натижаси Арнольд Шварценеггерга ана шундай улкан шон-шуҳрат ва бойлик келтирди..

Беҳзод ХАЛИЛОВ тайёрлади.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ДИҚҚАТ!

Тошкент авиация техника лицейи ўрта маълумотга эга бўлган ва ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитларни қуйидаги мутахассисликларга ўқишга таклиф қилади:

1. Учиш аппаратларини йиғувчи чилангар
2. Механика ишлари бўйича чилангар
3. Чилангар, сантехник-газпайвандчи
4. Токарь-фрезерчи

Ўқув муддати 6 ой. Ўқув машғулотлари 1997 йил 2 январдан бошланади. Ўқувчиларга 917—1145 сўм миқдорида стипендия тўланади. Ҳарбий хизматни ўтаб қайтган, бошқа шаҳарлардан келган йигитлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқишга қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак:

1. Ариза
2. Маълумоти ҳақидаги ҳужжат
3. 3/4 ҳажмдаги 6 та сурат
4. 286 формадаги тиббий маълумотнома
5. Паспорт
6. Ҳарбий ҳужжат

Лицейни тамомлаганлар Тошкент авиация ишлаб чиқариш давлат ҳиссадорлик жамиятига ишга юборилади.

Бизнинг манзилгоҳ:

Тошкент шаҳри, Ҳамза тумани, Паркент кўчаси, 331-уй.

Автобуслар: 30, 110, 119, 161.

Трамвайлар: 6, 29. Тошкент авиация техника лицейи бекати.

Мурожаат учун телефонлар: 96-58-20; 96-39-72.

ҲУРМАТЛИ ҲАМШАҲАРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар маҳаллий ҳокимликлари ва солиқ идоралари Сиз азизларни 1996 йил учун ҳисоблаб берилган ер, мол-мулк ва транспорт солиқларини ўзингиз яшаб турган ҳудуддаги халқ банкларига тўлаб қўйишга даъват этади.

Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси маъмурияти.

«ОНИКС» ҳиссадорлик жамияти жамоаси, бошқаруви ва касаба уюшмаси қўмитаси ҳиссадорлик жамиятининг бош муҳандиси Ў. Қ. Мусаевга волидаи муҳтарамаси

Вазира Маҳмудовна МЎМИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ — TOSHKENT OQSHOMI

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-08-74, факс: (3712) 33-08-74

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлинмаларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0632 ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ❖ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. ❖ Босишга топширилди: 11.30. 5.443 нусхада босилди. 1 2 3 4 5 6.